

OSZCZĘDNOŚĆ

Dwutygodnik poświęcony sprawie organizacji oszczędności w Polsce.

ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI
W WARSZAWIE

TREŚĆ:

- Max Bleschke.* — Obrót żyrowy komunalnych kas oszczędności w Niemczech (Dok. nast.).
S. — Nowelizacja prawa wekslowego.
Mieczysław Kłak. — Nowe prawo czekowe.
Es. — Działalność Komunalnego Związku Kredytowego i Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu w 1935 r.
Komunikaty Związku K. K. O. w Warszawie.
Kronika ustawodawcza i sądowa:
Ważniejsze ustawy i rozporządzenia.
Kronika krajowa.
Z książek i wydawnictw.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA, UL. MIODOWA 6,
tel. Administracji 5-92-63 i tel. Redakcji 2-97-03

NAKLAD I WYDAWNICTWO
SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
W WARSZAWIE, UL. MIODOWA Nr. 6, tel. 5-92-63

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 R.

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU TOMASZOWSKIEGO W TOMASZOWIE LUBELSKIM.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych					W tem w wal. obcych			
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:									
a) gotowizna		45.212,11							75.000,00
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		18.661,86							
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		1.591,00							
d) pozostałość w innych K. K. O.									
e) boni inwestycyjne				65.464,97					
2. Kupony									
3. Waluty obce									
4. Papiery wartościowe									
a) bilety skarbowe			7.209,71					136.114,14	136.114,14
b) papiery państwowe									
c) listy zastawne i obligacje									
d) obligacje Związków Komunalnych									
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		20.872,80		28.082,51					
5. Pożyczki komunalne (3 kont)		12.602,31							
6. Banki i K. K. O. Nostro									
7. Weksle zdykontowane (18 kont)		8.059,87							
8. Pożyczki weksłowe (716 kont)		97.095,10		117.757,28					
9. Weksle protestowane									
a) pochodzące z dys. i poz. weksłowych (232 kont)		108.288,27						43.274,10	44.985,99
b) pochodzące z innych kredytów				108.288,27					
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:									
a) zabezpieczone papierami wartości.									
b) zabezpieczone hipoteką									
c) zabezp. innemi wartośc. (2 kont)				61.380,00					
11. Pożyczki terminowe na zastaw:									
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (25 kont)		2.094,40							
b) innych wartości (... kont)									
c) pożyczki zakładu zastawniczego				2.094,40					
12. Pożyczki na skrypty dłużne									
13. Pożyczki hipoteczne (5 kont)									
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (165 k.)				101.886,20					
15. Odsetki wypłacone na 1936 r.				867,40					
16. Nieruchomości				12.702,40					
17. Ruchomości				4.203,48					
18. Różne				6.404,50					
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)				4.852,55					
20. Straty:									
a) z lat ubiegłych		51.678,13							
b) za rok sprawozdawczy		54.280,23		105.958,36					
Razem				627.872,97					627.872,97
21. Depozyty									36.239,49
22. Udzielone gwarancje									19.844,54
23. Inkaso									
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego									
25. Pokrycia Funduszu Emerytalnego									
Ogółem				683.957,00					683.957,00

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

Zyski.

	Zł.		Zł.			Zł.		Zł.	
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:					1. Odsetki pobrane i dopisane				
a) od wkładów oszczędnościowych		15.129,80			a) od weksli		16.631,67		
b) od rachunków bieżących		2.693,02			b) od rachunków bieżących		3.983,64		
c) od redyskonta weksli		4.730,36			c) od kuponów		633,84		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		5.119,40			d) od pożyczek na skrypty dłużne				5.762,46
e) różne inne		1.445,00		29.117,58	e) od należności skonwertowanych				
2. Prowizje wypłacone				661,27	f) od papierów wartościowych				
3. Koszty administracyjne:					g) od K. K. O. i Banków				
a) wydatki osobowe		17.034,82			h) różne inne		4.646,20		31.657,81
b) świadczenia socjalne		1.534,01			2. Prowizje pobrane				3.405,14
c) wydatki rzeczowe		4.928,19		23.497,02	3. Prowizja inkasowa				1.842,72
4. Podatki i opłaty skarbowe					4. Różnice kursowe na papierach wartości.				298,00
5. Amortyzacja:					5. Dochód netto z nieruchomości				
a) nieruchomości		1.504,47			6. Odzyskane straty				
b) ruchomości		1.044,07		2.548,54	7. Opłaty na koszty administracji				
6. Odpisy na dłużników				35.659,49	8. Różne dochody				
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych					9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych				54.280,23
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych					10. Strata				
9. Różne									
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego									
11. Nadwyżka									
Razem				91.483,90	Razem				91.483,90

p. o. buchaltera:
 (—) Janina Gołębiowska
 Dyrekcja Kasy:
 (—) Jerzy Zarzycki
 (—) St. Akerman
 (—) Inż. F. Kasperkiewicz

Członkowie Komisji Rewizyjnej:
 (—) T. Świeżawski
 (—) F. Hulewicz
 (—) Zygmunt Sierosławski
 Dyrektor Zarządzający:
 (—) Jerzy Zarzycki

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RYPIŃSKIEGO.

Stan czynny.

Stan bierny.

	Stan czynny		Stan bierny	
	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji				
a) gotowizna		5.595,89		
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6.297,72		
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych				
d) pozostałość w innych K. K. O.		8.316,27		
e) bony inwestycyjne			20.209,88	
2. Kupony			1.140,00	
3. Waluty obce				
4. Papiery wartościowe				
a) bilety skarbowe		23.904,00		
b) papiery państwowe	3.000,00	14.751,75		
c) listy zastawne i obligacje		4.500,00	43.155,75	
d) obligacje związków komunalnych				
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych				
5. Banki i K. K. O. Loro				
6. Banki i K. K. O. Nostro				
7. Weksle zdyskontowane				
8. Pożyczki wekslowe			223.288,94	
9. Weksle protestowane				
a) pochodz. z dysk. i poz. wekslowych		9.551,74		
b) poch. z innych kredytów (... kont)			9.551,74	
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu				
a) zabezp. papierami wart.* (... kont)		3.524,65		
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)		34.901,72		
c) zabezpieczone innymi wartościami		12.466,90	50.893,27	
11. Pożyczki terminowe na zastaw				
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (... kont)			1.666,50	
b) innych wartości* (... kont)				
c) pożyczki zakładu zastawniczego *				
12. Pożyczki na skrypty dłużne* (... kont)				
13. Pożyczki hipoteczne* (... kont)			4.000,00	
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akcept.			60.900,76	
15. Odsetki zaległe			1.331,15	
16. Nieruchomości			5.296,62	
17. Ruchoomości			5.033,64	
18. Różne			1.718,85	
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.892,95	
20. Straty:				
a) z lat ubiegłych				
b) za rok sprawozdawczy				
Razem			433.080,05	
21. Depozyty			156.423,91	
22. Udzielone gwarancje				
23. Inkaso			11.130,70	
24. Akcenty Banku Akceptacyjnego				
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				
Razem			167.554,61	
Ogółem			600.634,66	
1. Kapitał zakładowy				50.000,00
2. Fundusz zasobowy				8.354,70
3. Fundusze specjalne				
a)				
b)				
4. Fundusz wyrównawczy				
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości				
6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawnie publicznych*				
a) bezterminowe (1 konto)		13.946,35		
b) terminowe (8 kont)		139.206,29		153.152,64
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawnie prywatnych*)				
a) bezterminowe (6 kont)		12.021,10		
b) terminowe do 3 miesięcy (766 kont)		58.464,74		70.485,84
c) terminowe ponad 3 mies. i warunk.				
8. Rachunki bieżące*) (czekowe, przekazowe i t. p.)				
a) instytucji państw., samorząd. i innych prawnie-publ. (39 kont)			10.880,86	
b) osób fizycznych i prawnie-prywatnych (8 kont)			1.671,84	12.552,70
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu				
10. Zobowiązania inkasowe				
11. Redyskonto wekali				
a) w Banku Polskim			50.884,00	
b) w Bankach Państwowych				
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			5.150,00	56.034,00
d) w innych instytucjach kredytowych.				
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.				24.898,00
13. Zastaw papierów wartościowych				2.385,00
14. Kredyty udzielone Kasie				
a) przez Bank Polski				
b) przez Banki Państwowe			49.313,69	49.313,69
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.				
d) przez inne instytucje				
15. Banki i K. K. O. Loro				
16. Banki i K. K. O. Nostro				
17. Przekazy na Kasę				
18. Zobowiązania hipoteczne				
19. Różne				140,97
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)				2.211,93
21. Nadwyżki:				
a) z lat ubiegłych				
b) za rok sprawozdawczy				3.650,58
Razem			433.080,05	433.080,05
22. Różni za depozyty				156.423,91
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj				
24. Różni za inkaso				11.130,70
25. Bank Akceptacyjny				
26. Fundusz Emerytalny				
Razem			167.554,61	167.554,61
Ogółem			600.634,66	600.634,66

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

Zyski.

	Straty		Zyski	
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane				
a) od wkładów oszczędnościowych	9.150,01			
b) od rachunków bieżących	734,76			
c) od redyskonta wekali	3.385,94			
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.269,59	15.540,30		
e) różne inne				
2. Prowizje wypłacone		310,27		
3. Koszty administracyjne				
a) wydatki osobowe	16.921,80			
b) świadczenia socjalne	2.067,03			
c) wydatki rzeczowe	10.096,58	29.085,41		
4. Podatki i opłaty skarbowe		504,25		
5. Amortyzacja				
a) nieruchomości				
b) ruchoomości		616,24		
6. Odpisy na dłużnikach		1.869,40		
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych				
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.				
9. Różne		318,00		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego				
11. Nadwyżka		3.650,58		
Razem		51.894,45		
1. Odsetki pobrane i dopisane				
a) od wekali			28.552,87	
b) od rachunków bieżących			2.415,66	
c) od pożyczek terminowych na zastaw			47,00	
d) od pożyczek specjalnych			3.946,14	
e) od pożyczek i wierzycelności hipoteczn.			94,50	
f) od papierów wartościowych			3.276,51	
g) od K. K. O. i Banków			3.148,17	
h) różne inne			2.518,72	43.999,57
2. Prowizje pobrane				649,36
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych				
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.				102,54
5. Dochód netto z nieruchomości				
6. Odzyskane straty				1.260,80
7. Opłaty na koszty administracji				1.846,19
8. Różne dochody				4.035,99
9. Odpis z fund. wyr. na pokr. strat kurs.				
11. Strata				
Razem				51.894,45

Komisja Rewizyjna:

(—) H. Gumiński

(—) T. Kłosiński

(—) Fr. Zieliński

Zarząd Kasy:

Naczelnik Zarządu i Dyrektor Kasy (—) Jan Tchorzewski

Następca Naczelnika Zarządu (—) Jan Kretkowski

Członek Zarządu (—) Roman Kolasiński

Buchalter (—) Apolonjusz Mierzejewski

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Józef Rożkowski, Juljusz Zdanowski, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

<p>Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:</p> <p>Rocznie zł. 28.— Półrocznie „ 14.— Kwartalnie „ 7.— Miesięcznie „ 3.— Cena Nr. pojedyncz. „ 1.40</p>	<p>REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Miodowa 6. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520. Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego” Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Przedruk dozwolony za podaniem źródła</p>	<p>CENY OGŁOSZEŃ</p> <p>Strona w tekście: 300 zł., 1/2 str. 150 zł., 1/4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/4 str. 50 zł. Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1/2 str. 35 zł., 1/4 str. 20 zł.</p>
---	---	--

Obrót żyrowy Komunalnych Kas oszczędności w Niemczech

I.

Środki płatnicze, jakimi jakiś kraj dziś rozporządza, wystarczyłyby załedwie na potrzeby wewnętrznych obrotów płatniczych, nawet w bardzo prymitywnym ustroju gospodarczym, gdzie każda zapłata między dwoma miejscowościami odbywa się za pośrednictwem banknotów i monet. Podnoszenie się poziomu życia gospodarczego pociąga za sobą wzrost obrotów płatniczych. Ponieważ jednak wszelkie zwiększenie obiegu pieniężnego w sposób nieorganiczny mogłoby wywołać zjawiska inflacyjne, przeto obrót bezgotówkowy jest nie tylko zjawiskiem konjunkturalnym, ale wogóle wyższą formą obrotu płatniczego.

Również pod względem treści wewnętrznej obrót bezgotówkowy jest zjawiskiem, polegającym na oderwaniu wartości materialnej środka płatniczego od jego wartości nominalnej.

Proces rozwojowy prowadzi coraz bardziej od wartości materialnej środka płatniczego — od przedmiotu wymiany naturalnej, poprzez kruszce szlachetne, monety, pieniądz papierowy o większym lub mniejszym pokryciu — do środka płatniczego o wartości coraz więcej idealnej. Nawet najpełniejsze pokrycie złotem nie może uchronić pieniądza od wahań wartości, gdy zaufanie do niego jest zachwiane. Odwrotnie zaś, gdy istnieje pełne zaufanie do środka płatniczego, to nawet najniższa jego wartość materialna nie może obniżyć jego wartości obiegowej.

Obrót bezgotówkowy znajduje szczególnie podatny teren w krajach, w których rozwój kulturalny szerokich warstw ludności otwiera przed nim szerokie pole działania. Do takich krajów należą m. in. Niemcy, gdzie analfabetyzm jest nieznanym, gdzie młodzież szkolna uczy się w szkołach wypełniać pra-

widłowo blankiet płatniczy lub żyrowy i gdzie istnieje gęsta sieć instytucyj pieniężnych; to też mamy tu wielki rozwój obrotów bezgotówkowych.

II.

Poniższe wywody pragniemy poświęcić głównie obrotowi żyrowemu komunalnych kas oszczędności w Niemczech. Obecnie mamy w Niemczech następujące główne systemy żyrowe:

- 1) obrót żyrowo - oszczędnościowy komunalnych kas oszczędności,
- 2) obrót żyrowy Banku Rzeszy,
- 3) obrót związku spółdzielni,
- 4) Berliński Związek Kasowy (lokalny dla m. Berlina),
- 5) miejscowe izby rozrachunkowe w niektórych dużych miastach,
- 6) pocztowy obrót czekowy.

Co do wielkości obrotów w poszczególnych systemach, to pierwsze miejsce zajmuje obrót oszczędnościowo - żyrowy, następnie obrót pocztowo-czekowy i obrót żyrowy Banku Rzeszy. Obecnie robi się starania, aby wszystkie systemy ujednoczyć. Po osiągnięciu tego celu (a to nastąpi niechybnie) bezgotówkowy obrót płatniczy w Niemczech rozszerzy się jeszcze więcej, mimo, że już dziś rozwinął się on w stopniu ogromnym. Publiczne kasy oszczędności mogą być dumne z roli pionierów, jaką na tem polu odegrały.

Na wstępie jedna ogólna uwaga. Mamy dwa rodzaje obrotów płatniczych: zaoszczędzający gotówkę (bargeldsparend) i bezgotówkowy (bargeldlos). Pierwszy wypadek mamy wówczas, gdy jakaś osoba wpłaca gotówkę na rachunek osoby trzeciej w urzędzie pocztowo - czekowym. Obrót bezgotówkowy mamy zaś wówczas, gdy następuje przekazanie zapłaty z rachunku na rachunek.

Warunkiem wstępnym komunalnego obrotu żyrowego („Spargiro“) jest:

1) uznanie wiążące zasad, opracowanych przez „Niemiecki Związek Kas Oszczędności i Organizacji żyrowej“¹⁾, regulujący obrót oszczędnościowo-żyrowy,

2) przymusowe używanie blankietów oszczędnościowo - żyrowych, wydanych w formie jednolitej przez Związek dla całej Rzeszy,

3) należenie każdej kasy oszczędności do swej związkowej centrali żyrowej, przyczem zarówno każda centrala żyrowa, jak i każda Kasa oznaczone są stałym numerem,

4) wydanie „wykazu placówek żyrowych“ dla całej Rzeszy i stałe uzupełnianie go przez Związek żyrowy. Wykaz ten obejmuje:

a) wszystkie kasy oszczędności, centrale żyrowe, oddziały, zbiornice, ugrupowane według siedziby, wraz z koniecznymi bliższymi danymi, numerami i t. d.,

b) wykaz central żyrowych i należących do nich Kas z podaniem numerów.

¹⁾ Dla wygody będziemy nazywać go: „Związek“ lub „Związek żyrowy“ (przyp. tłumacza).

Na podstawie więc wykazu placówek żyrowych można odrazu ustalić, czy w danej miejscowości istnieje Kasa i która, jaki numer posiada, w jaki sposób bierze udział w obrocie żyrowym i t. d. Tak samo możemy odrazu ustalić Kasę, mając tylko jej numer.

Tylko spełnienie tych wstępnych warunków może zapewnić rzeczywiście, wolną od tarć pracę całego aparatu. Należy przytem uwzględnić, że obrót żyrowy może dla niejednej kasy oszczędności być dużym obciążeniem ze względów technicznych. Ponieważ każda kasa oszczędności ma obowiązek wykonać każde zlecenie żyrowe, które do niej wpływa, w sposób ściśle określony i w ściśle określonym czasie (bez względu na to, czy osoba, na rzecz której zlecenie się wypełnia, posiada w tej Kasie czy w innej rachunek, czy też Kasa poniesie koszty skutkiem wypłaty na rzecz tej osoby), przeto niektóre Kasy, zwłaszcza w dużych miastach i miejscowościach przemysłowych muszą dołonać często więcej wydatków, niż wynoszą ich własne zlecenia żyrowe. Wchodzi tu jednak w grę korzyść publiczna, która ma większą wagę, niż korzyść danej Kasy.

Procedura przedstawia się zgrubsza następująco: Klient kasy oszczędności wypełnia i oddaje swej Kasie poniżej zamieszczony formularz.

W Z Ó R 1.

054188	054188	Nr. Konta	054188	Nr. Konta
	Korespondencja może zawierać tylko krótką wzmiankę o przeznaczeniu. Przekroczenie tych ram podlega karze.		Odcinek ten otrzymuje odbiorca, dla tego należy podać dokładny adres	
	687 Pow. Kasa Oszczędności w Meseritz Oddział w Neu Bentschen			(Miejsce na uwagi)
Marek Fen.	przekazuję wymienionemu obok na jego r-k. żyrowy*)	Marek Fen.		Zlecenie żyrowe z wymienionego wyżej konta na sumę
				Marek Fen.
	Nr. konta..... w Kasie.....			Słowami: marek, fen., jak wyżej
Przeznaczenie:	Przeznaczenie:			
				na rzecz
				w
Odbiorca:				Data: 19.....
	Nazwisko (Firma), miejsce zamiesz. nadawcy			
			Ulica..... Nr.....	
Data:	*) Jeżeli odbiorca nie posiada r-ku żyr., można podać (lecz niema obowiązku!) inny rachunek			(Podpis i pieczęć firmy)

Cz. I

cz. II.

cz. III

Część I pozostaje u klienta w jego książeczce żyrowej. Część II i III pozostają narazie nierozdzielone i otrzymuje je Kasa. Jeśli klient posiada więcej zle-

ceń w tym samym dniu, może skorzystać ze zlecenia zbiorowego (wzór zamieszczony poniżej), które oszczędza mu wypełnienie części III blankietu.

W Z Ó R 2.

006620

006620

Zlecenie zbiorowe

Nr. Konta

Powiatowa Kasa Oszczędności w Meseritz
Oddział w Neu Bentschen

przekazuję poniższym odbiorcom wg załączonych przekazów żyrowych.

Przek. żyrowy №	Odbiorca	Miejsce zamieszkania	Marek	Fen.
1				
2				
3				
4				
5				
Suma słownie:				

razem zleceń

Marek

dnia

Suma słownie:

..... Marek, fen.
jak wyżej

(Miejscowość) dnia 19.....

Podpis i pieczęć firmy

Część środkowa (cz. II) blankietu żyrowego musi być w każdym wypadku wypełniona, gdyż przesyła się ją w oryginale odbiorcy.

Kasa oszczędności zbiera wszystkie zlecenia żyrowe, jakie wpłynęły przed południem (z reguły wszystkie zlecenia otrzymane do godz. 12-ej wykonuje się jeszcze w tym samym dniu. Zlecenia, które wpłynęły później — tylko wtedy, gdy chodzi o szczególnie pilne przekazy), bada prawidłowe wypełnienie blankietów, prawdziwość podpisu, sprawdza czy na rachunku żyrowym klienta znajduje się odpowiednia suma i porównuje numer blankietu żyrowego z kontrolą numerów. Następnie przykłada na wszystkich zleceniach, na odwrocie cz. II-ej (karta pocztowa), stempel kontrolny Kasy. Forma tego stempla jest również we wszystkich Kasach jednakowa. Stempel zawiera numer żyrowy Kasy. Numer żyrowy Kasy składa się z numeru odnośnej centrali żyrowej i numeru Kasy. Np. Kasa Oszczędności w Neu Beutschen posiada numer 6/87, co oznacza, że liczba 6 jest numerem jej centrali żyrowej w Schneidemühl, a 87 numerem Kasy w Neu Bentschen. Prócz tego stempel żyrowy zawiera datę załatwienia i kontrolną kombinację z liter, której skład może być zmieniany według uznania Kasy. Po ostemplowaniu (kolejność pracy, oczywiście, może być inna) oddziela się cz. II blankietu od III-ej. Część III, zawierająca właściwe zlecenie przekazowe klienta (przy większej ilości zleceń od jednego klienta używa się zlecenia zbiorowego wg. wzoru 2-go, które zastępuje części III-cie zleceń pojedynczych) przechodzi do księgowości żyrowej, gdzie obciąża się odpowiednio poszczególne rachunki, zgodnie z temi odcinkami. Natomiast zebrane i ostemplowane części II-gie formularza żyrowego

(karty pocztowe) zestawia się na specjalnym formularzu. W zestawieniu tem, zaznacza się tylko numer konta klienta i sumę przekazu żyrowego. (Przy zleceniach pojedynczych na sumę 10.000 Rm. i wyżej mają zastosowanie dodatkowe środki zabezpieczenia). Ogólną sumę wszystkich zleceń żyrowych zapisuje się na dobro rachunku centrali żyrowej. W ten sposób powstają następujące zapisy buchalteryjne:

rachunki klientów: *Winien* centrali żyrowej: *Ma*
sumy poszczególne suma ogólna

Zestawienie przekazów żyrowych podpisać muszą w myśl prawa dwaj urzędnicy (wzory podpisów złożone są w centrali żyrowej). Prócz tego zestawienie zaopatruje się stemplem kontrolnym Kasy. Po tem wszystkim zestawienie wraz z przekazami wysyła się listem zwykłym tego samego dnia do centrali żyrowej. List dochodzi do niej normalnie na drugi dzień. Tutaj bada się podpisy na zestawieniu. Następnie stwierdza się, czy wszystkie przekazy żyrowe posiadają stempel kontrolny Kasy wysyłającej i czy stempel ten zgadza się we wszystkich szczegółach ze stemplem na zestawieniu (numer Kasy, data, kombinacja literowa). Wówczas centrala żyrowa przykłada na wszystkich przekazach swój stempel kontrolny. Potem sortuje się przekazy na 2 grupy:

- przekazy przeznaczone do miejscowości w obrębie działalności centrali,
- przekazy, które trzeba wysłać do innej centrali żyrowej.

Księgowanie przeprowadza się zwykle dopiero później w jakiejś określonej porze (np. 12 w południe). Wszystkie zlecenia żyrowe, które centrala ży-

rowa otrzymała, zestawia się na odrębnych formularzach według poszczególnych Kas z terenu centrali wzgl. według poszczególnych central obcych (zazwyczaj notuje się tylko sumę przekazu). Tegoż samego dnia (czasem dwa razy dziennie) przesyła się przekazy wraz z zestawieniem bądź do Kas własnego okręgu, bądź do innych central żyrowych. Księgowanie w centrali żyrowej wygląda w ten sposób:

Kasa przysyłająca zlecenie:	1) MA	
WINIEN	Kasa B	} suma przesła- nych przekazów
(Suma ogólna według zesta- wienia przekazów żyrowych)	Kasa C	
	Kasa D	
	i t. d.	
	MA	
	2) (dla przekazów w miejscowości na obszarze innych central)	
	dla Cetr. żyr. Hamburg	} Konto Niem. Centrali żyr. w Berlinie
	" " " Drezno	
	" " " Kolonja	
	i t. d.	

Tak więc Niemiecka Centrala żyrowa w Berlinie przeprowadza jedynie księgowanie rozrachunków między poszczególnymi centralami żyrowymi, natomiast sam przekaz żyrowy wędruje od jednej centrali do drugiej bezpośrednio. Niemiecka Centrala żyrowa otrzymuje tylko kopje pojedynczych zestawień przeznaczonych dla innych central żyrowych, na rzecz których idą przekazy i według nich przeprowadza rozrachunki.

Druga Centrala żyrowa, która otrzymała przekaz, postępuje zupełnie tak samo, jak centrala wysyłająca: bada podpisy na zestawieniach, kontroluje czy wszystkie przekazy żyrowe posiadają stempel kontrolny centrali wysyłającej i czy ten stempel zgadza się w szczegółach ze stemplem na zestawieniu. Poczem przykłada na wszystkich przekazach żyrowych własny stempel kontrolny, sortuje przekazy według poszczególnych Kas oraz wysyła przekazy odnośnej Kasie wraz z formularzem załącznikowym. Kasa znów kontroluje całą przesyłkę, jak już podaliśmy wyżej, oznacza każdy przekaz własnym stemplem kontrolnym i zapisuje całą sumę na dobro rachunku odbiorcy, który otrzymuje zarazem przekaz żyrowy (przeważnie jako załącznik do dziennego wyciągu rachunku). Jeśli odbiorca przekazu nie posiada rachunku w Kasie, a na przekazie nie podano żadnego konta w innym banku, Kasa wypłaca należność w gotówiznie, o czym zawiadamia niezwłocznie odbiorcę na wysłanym przekazie żyrowym.

Przykład: klient Kasy oszczędności w Neu Bentschen doręcza Kasie zlecenie żyrowe na Lignicę (Liegnitz). Neu Beutschen należy do centrali żyrowej w Pile (Schneidemühl), Lignica zaś ma swą centralę we Wrocławiu. Przekaz przebiega następującą drogę:

Kasa oszczędności w Neu Bentschen — Centrala żyrowa w Pile.

Centrala żyrowa w Pile — Centrala żyrowa we Wrocławiu.

Centrala żyrowa we Wrocławiu — Kasa oszczędności w Lignicy.

Jeżeli więc np. przekaz żyrowy został wysłany z Neu Bentschen w dniu 1 danego miesiąca, dn. 2-go jest w Pile, dn. 3-go we Wrocławiu, a 4-go w Lignicy (o możliwościach przyspieszenia powiemy niżej), gdzie natychmiast księguje się wypłatę. Natomiast księgowanie tego przekazu żyrowego ma przebieg następujący:

1. W Neu Bentschen

Konto klienta: Winien — centrala żyr. Piła: Ma

2. W Pile

Kasa Neu Bentschen: Winien — Niemiecka Centrala żyrowa w Berlinie: Ma

3. W Berlinie

Centrala żyr. Piła: Winien — centrala żyr. Wrocław: Ma

4. We Wrocławiu

Niem. Centrala żyr. Berlin: Winien — Kasa oszcz. Lignica: Ma

5. W Lignicy

Centrala żyr. Wrocław: Winien — Konto klienta: Ma wzgl. w razie wypłaty gotówką — Rach. Kasy: Ma.

Oczywiście księgowanie obejmuje nie pojedynczy przekaz żyrowy, w każdym wypadku, lecz tylko sumę ogólną. Jeśli chodzi o zlecenia, odnoszące się do terenu tej samej centrali żyrowej, księgowanie odbywa się tylko w danej centrali, która obciąża i uznaje poszczególne konta.

Żadna z Kas nie ponosi straty na odsetkach. Neu Bentschen obciąża własnego klienta walutą dnia wykonania zlecenia (a więc np. 1-go). Natomiast Piła obciąża Kasę Neu Bentschen walutą per 2 (dzień księgowania w Pile), w ten sposób Kasa w Neu Bentschen otrzymuje 1 dzień zysku na odsetkach. Do Wrocławia zlecenie przychodzi dnia 3-go, i tą walutą uznaje się Kasę oszczędności w Lignicy. Ponieważ jednak Kasa ta otrzymuje zlecenie 4-go i sumę przekazu zapisuje na dobro klienta z tą walutą, przeto otrzymuje również zysk na procencie za 1 dzień. Zysk za 3-ci dzień otrzymuje centrala żyrowa we Wrocławiu, gdyż otrzymuje sumę z walutą 2-go (dzień księgowania w Pile), a sumę tą przekazuje Kasie w Lignicy z walutą 3-go (dzień księgowania we Wrocławiu). Żadnego zysku nie otrzymała centrala żyrowa w Pile i Niemiecka Centrala w Berlinie.

(Dok. nast.).

Max Bleschke

Dyr. Oddziału Kasy Oszczędności
Neu Bentschen

Nowelizacja prawa wekslowego

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 37, poz. 282 ogłoszono ustawę z dn. 28 kwietnia 1936 r., nowelizującą prawo wekslowe z 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 926). Nowelizacja prawa wekslowego uz-

godniła przepisy polskiego prawa wekslowego z konwencjami genewskimi, wprowadzając naogół do przepisów dotychczas obowiązujących tylko nieznaczne zmiany. Poniżej omawiamy ważniejsze zmiany

o charakterze praktycznym, pomijając z konieczności teoretyczne rozwiązanie szeregu zagadnień, zwłaszcza w dziedzinie międzynarodowego prawa prywatnego.

1. Weksel niezupełny.

Instytucja prawna „wekslu in blanco“, który nosił w dotychczasowym prawie nazwę „dokumentu, który nie zawiera wszystkich cech weksłu“, została określona w art. 10 nowego prawa wekslowego mianem „wekslu niezupełnego“. Na podstawie art. 2 ust. 5 prawa wekslowego z 1924 r. wystawca weksłu in blanco odpowiadał wekslowo, chyba, że udowodnił, iż weksel później wypełniono niezgodnie z jego wolą. Tylko wobec nabywcy w dobrej wierze odpowiadał nawet, pomimo nieprawego wypełnienia. Cały punkt ciężkości spoczywał zatem na wypełnieniu weksłu in blanco zgodnie z porozumieniem z wystawcą. Zarzut wypełnienia weksłu niezgodnie z wolą wystawcy traktowały sądy, jako obiektywny zarzut wekslowy, szkodzący bezwzględnie stronie. Większość przewlekłych procesów wekslowych odbywała się przeważnie na tle właśnie wypełnienia weksli in blanco niezgodnie z porozumieniem. Przepisy nowego prawa wekslowego (w art. 10) są bardziej rygorystyczne.

Na podstawie tych przepisów *wystawca wekslu niezupełnego w chwili wystawienia (in blanco) odpowiada wekslowo, chociażby weksel wystawiono niezgodnie z porozumieniem, chyba, że posiadacz wekslu niezupełnego, później uzupełnionego, nabył weksel w złej wierze, albo dopuścił się przy nabyciu rażącego niedbalstwa*. Jako przykład nabycia w złej wierze należy wymienić postępujący stan faktyczny: nabywca wiedział o istniejącym porozumieniu, jednak nabył weksel in blanco uzupełniony w tym celu, aby wystawca weksłu nie mógł podnosić zarzutu przeciw poprzedniemu posiadaczowi. Art. 17 pr. wekslowego dopuszcza zarzuty, oparte na stosunkach osobistych między dwoma osobami bezpośrednio zobowiązanymi z weksłu w tym wypadku, gdy nabywca weksłu świadomie działał na szkodę dłużnika wekslowego. W podobny sposób należy oceniać nabycie w złej wierze z art. 10. Rażące niedbalstwo zachodzić może w tym wypadku, gdy nabywca bez specjalnych starań mógł się dowiedzieć, że weksel in blanco wypełniono niezgodnie z zawartym porozumieniem między wystawcą i trasatem. Tylko w wypadku nabycia w złej wierze (świadomie na szkodę dłużnika) oraz z dopuszczeniem się rażącego niedbalstwa, wystawca weksłu in blanco może podnosić przeciw osobom trzecim zarzuty wypełnienia niezgodnego z porozumieniem. Jest to znaczne udogodnienie obrotu wekslowego, gdyż stwarza większe bezpieczeństwo przy nabywaniu weksłu na rynku kredytowym.

Jakkolwiek przepisy art. 10 nowego prawa wekslowego traktują rygorystycznie wystawców weksli in blanco, to jednakże w celu zabezpieczenia się od wszelkiej ewentualności, *komunalne kasy oszczędności winny i nadal żądać przy składaniu im weksli in blanco deklaracji, w której będą wyraźnie omówione warunki wypełnienia weksłu*. Zresztą w tej sprawie już niejednokrotnie pisaliśmy na ła-

mach „Oszczędności“. Nadto, gdyby zgłaszali się do Kasy podawcy z niewypełnionymi weksłami niezupełnymi, należy każdorazowo stwierdzić, czy mają one prawo wypełnić weksel całkowitą treścią wekslową.

2. Stopa odsetkowa weksli płatnych za okazaniem.

Dotychczasowe prawo wekslowe w art. 5 zezwalało na wprowadzenie klauzuli odsetkowej w wekslu płatnym za okazaniem. W wypadku nienapisania klauzuli na weksłach, stosował się procent prawny (ustawowy). Nowe prawo wekslowe w art. 5 ust. 2 ustala, że w wypadku nienapisania klauzuli odsetkowej na wekslu, płatnym za okazaniem, uważa się zastrzeżenie oprocentowania za nienapisane.

3. Podpisy osób niezdolnych do zaciągania zobowiązań, fałszywe, osób nieistniejących.

Przepisy prawa wekslowego z 1924 określały w art. 7, że jeżeli na wekslu znajdowały się podpisy osób niezdolnych do zaciągania zobowiązań, zobowiązania z innych podpisów były, mimo to, ważne. Nowe prawo wekslowe rozszerza w art. 7 przepis dawnego prawa na weksle o sfałszowanym podpisie, weksle podpisane nazwiskiem osób nieistniejących (weksle piwniczne) oraz na weksle, na których znajdują się podpisy, które z jakiegokolwiek innej przyczyny nie zobowiązują osób, które weksel podpisały lub których nazwiskiem weksel został podpisany. *Jeśli weksel zawiera podpisy, odpowiadające wyżej podanym cechom, a zatem podpisy nieważne, inne podpisy, mimo to, zachowują ważność*.

4. Indos na okaziciela, indos in blanco.

Art. 11 prawa wekslowego z 1924 r. uznawał za nieważny indos na okaziciela. Art. 12 nowego prawa wekslowego uznaje indos na okaziciela za ważny i równoznaczny z indosem in blanco.

Art. 13 ust. 2 nowego prawa wekslowego ogranicza indos otwarty (in blanco). Jeżeli indosant ogranicza się tylko do podpisu i nie wymienia osoby, na rzecz której weksel został ustąpiony, *w tym przypadku indos jest ważny tylko wtedy, jeżeli został napisany na odwrotnej stronie weksłu (in dorso) lub na przydłużku (także na odwrotnej stronie)*.

5. Indos pełnomocniczy.

W sprawie indosu pełnomocniczego (do inkasa, waluta do odebrania, per procura) nowe prawo wekslowe w art. 18 ust. 3 określiło, że pełnomocnictwo, zawarte w indosie pełnomocniczym nie wygasa przez śmierć mocodawcy (indosanda), ani przez to, że mocodawca utracił zdolność do działań prawnych.

6. Indos bez daty.

Art. 20 nowego prawa wekslowego wprowadza w ust. 2 nowy przepis, że aż do chwili dowodu przeciwnego indos bez daty uważa się za dokonany przed upływem terminu, ustanowionego dla protestu.

7. Poręczenie wekslowe (aval).

Art. 29 prawa wekslowego z 1924 r. przewidywał, że zapłatę weksłu można zabezpieczyć poręką tylko co do całości sumy wekslowej. Nowe prawo

weksłowe daje w art. 30 przepis, że zapłatę weksłu można zabezpieczyć poręczeniem weksłowym co do całości sumy weksłowej lub co do jej części. Jeśli nie podano przy poręce, jaka część długu jest poręczona, należy, zdaniem naszym, domniemywać, że poręczono całość sumy weksłowej. Dla uniknięcia sporów K. K. O. winny przy weksłach poręczonych żądać całkowitego wypełnienia treści poręki (np. poręczam za całą sumę weksłową wystawcy N. N. lub indosanta N. N.).

8. Weksle w walutach obcych.

Co do weksli w walutach zagranicznych art. 41 nowego prawa weksłowego określa, że sumę weksłową można zapłacić w walucie krajowej, podług jej wartości w dniu płatności, jeżeli jednak dłużnik weksłowy dopuści się zwłoki, posiadacz weksłu może żądać zapłaty według swego wyboru, albo podług kursu w dniu płatności, albo w dniu zapłaty. Art. 108 nowego prawa weksłowego uchyla przepisy art. 2 ust. (3) i art. 7 pkt. 2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509) w przedmiocie kursu walut zagranicznych. Wobec wprowadzenia przepisów dewizowych klauzula zapłaty w efektywnej walucie zagranicznej wydaje się być dla obrotu prywatnego mniej istotną.

9. Przerwa przedawnienia weksłowego.

Czasokresy przedawnienia weksłowego nie uległy zmianom. Wynoszą one według art. 70 nowego prawa weksłowego przeciwko akceptantowi (wystawcy weksłu własnego) — 3 lata, od dnia płatności weksłu poczynając; przeciw indosantom i wystawcy weksłu trasowanego — jeden rok od daty ważnego protestu, w przypadkach zaś zastrzeżenia „bez kosztów“ — od dnia płatności; roszczenia indosantów między sobą i przeciw wystawcy przedawniają się po upływie sześciu miesięcy, licząc od dnia, w którym indosant wykupił weksel, albo w którym sam został pociągnięty z weksłu do odpowiedzialności sądowej. Roszczenia z tytułu niesłusznego z bogacenia przeciwko wystawcy i akceptantowi weksłu trasowa-

nego oraz wystawcy weksłu własnego przedawniają się z upływem 3 lat, licząc od daty wygaśnięcia zobowiązania weksłowego.

Art. 71 prawa weksłowego z 1924 określał szczegółowo sposoby przerwania przedawnienia weksłowego. Art. 71 nowego prawa weksłowego przewiduje, że prawo powszechnie określa przyczyny przerwania i zawieszenia biegu przedawnienia roszczeń weksłowych (por. art. 279 i n. Kodeksu Zobowiązań). W podobny sposób określa się bieg nowego przedawnienia.

10. Zdolność weksłowa.

W nowym prawie weksłowym pominięto przepisy o zdolności weksłowej (art. 76 prawa weksłowego z 1924 r.), a zatem należy stosować ocenę zdolności do działań prawnych na podstawie ogólnych przepisów prawa cywilnego (osobowego).

11. Osoby niepiśmienne lub niemogące pisać.

Według art. 75 nowego prawa weksłowego za niepiśmiennych lub niemogących pisać może podpisać się na weksłu inna osoba, której podpis winien być uwierzytelniony przez notariusza lub władzę gminną z zaznaczeniem, że osoba ta podpisała się na życzenie niepiśmiennego lub niemogącego pisać. Uwierzytelnienie winno być umieszczone na weksłu lub na przydłużku (allonge). Przepis ten zawiera istotne zmiany wobec art. 77 dawnego prawa weksłowego, który wymagał postawienia znaku ręki, który to znak był następnie uwierzytelniany sposobem w prawie przepisany (przez notariusza). Wobec znacznej różnicy zdań, co do sposobu zaciągania zobowiązań przez osoby niepiśmienne (art. 113 i 114 K. Zob.), zwracamy specjalną uwagę na powyższy przepis, który, jako prawo szczególne, obowiązuje przy wystawianiu weksli.

* * *

Nowe prawo weksłowe wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1936 r. Weksle, wystawione przed wejściem w życie nowego prawa, podlegają przepisom prawa weksłowego z 1924 r.

S.

Nowe prawo czekowe

Z dniem 1 lipca b. r. wchodzi w życie nowe prawo czekowe, w brzmieniu nadanem ustawą z 28/4 1936 (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 283, z 11 maja 1936 r.). Rozporządzenie Prezydenta R. P. z 14/11 1924 zachowuje moc obowiązującą jedynie w odniesieniu do czeków, wystawionych przed 1 lipca b. r.

Nowa ustawa reguluje całokształt stosunków z dziedziny prawa czekowego i w głównej mierze opiera się na dotychczas obowiązujących przepisach prawnych. Wprowadza jednakże szereg zmian, poddyktowanych bądź względami ułatwienia obrotu czekowego na podstawie nabytej w okresie obowiązywania dotychczasowego prawa czekowego praktyki, bądź też stanowiących dalsze uzgodnienie polskich przepisów z głównymi zasadami konwencji genewskich, mających za zadanie ujednoczenie stosunków

w przekroju międzynarodowym.

Przedmiotem uwag niniejszych są tylko najważniejsze zmiany dotychczas obowiązujących przepisów prawnych, o najbardziej praktycznym znaczeniu.

Forma czeku.

Jeżeli chodzi o formę czeku, nowa ustawa wprowadza wymóg oznaczenia miejsca płatności w treści czeku (art. 1 p. 4) poza innymi dotąd obowiązującymi cechami; brak wszakże oznaczenia miejsca płatności nie powoduje utraty przez dokument charakteru czeku.

„Czek może być płatny w miejscu zamieszkania osoby trzeciej, bądź w miejscowości, w której trasat ma miejsce zamieszkania, bądź w innej miejscowo-

ści, z tem jednak zastrzeżeniem, że osoba trzecia jest bankierem (art. 8)“. W braku tego oznaczenia, miejsce wymienione obok nazwiska trasata uważa się za miejsce płatności, w wypadku podania obok nazwiska trasata kilku miejsc, czek jest płatny w miejscu wymienionem najpierw (art. 2 ust. 2). Jeżeli brak jakiegokolwiek oznaczenia miejsca płatności, czek jest płatny w miejscu wystawienia czeku (art. 2 ust. 3).

Czeki postdatowane.

Najważniejsze bodaj zmiany w dotychczasowym stanie prawnym wprowadzają art. 28 i 29 ustawy. W myśl art. 28 ust. 2 „czek przedstawiony do zapłaty przed dniem, wskazanym jako data płatności, jest płatny z dniem przedstawienia“.

Postanowienie to usuwa możliwość dość często dotąd w praktyce spotykanego posługiwania się czekami „postdatowanymi“, które wbrew obowiązującym przepisom spełniały niejednokrotnie rolę weksłu.

Obecnie sytuacja faktyczna została radykalnie zmieniona. Wystawca, wystawiając czek datą późniejszą, nie osiągnie zamierzonego celu, narażając się na wcześniejsze przedstawienie czeku do zapłaty i ponadto na konsekwencje karno - skarbowe.

Termin przedstawienia do zapłaty.

Zmianie uległy terminy przedstawienia czeku do zapłaty: Według art. 29 „czek wystawiony i płatny w tym samym kraju powinien być przedstawiony do zapłacenia *w ciągu dni dziesięciu*“. Niema według nowej ustawy czeków „miejscowych“ i „zamiejscowych“, dla których dotychczasowe prawo przewidywało — dla pierwszych 10, dla drugich 20 dni od daty wystawienia.

Zmienione zostały także terminy przedstawienia czeku wystawionego w innym kraju, niż ten, w którym jest płatny. Jeżeli miejsce wystawienia i miejsce płatności czeku znajduje się w tej samej części świata, termin ten wynosi 20, jeżeli zaś w różnych częściach świata 72 dni od daty wystawienia.

Dniem początkowym powyższych terminów jest dzień wystawienia czeku. przyczem dnia początkowego nie wlicza się (art. 56).

Zaznaczyć należy, że przedstawienie czeku do zapłaty we właściwym terminie jest warunkiem poszukiwania zwrotnego (art. 40).

Indos na czekach na okaziciela.

Na uwagę zasługuje indos na czeku na okaziciela. Dotychczas czeków takich nie można było przenosić przez indos, a indosy na czekach na okaziciela uważane były za pokwitowania. Obecnie w myśl art. 20 „indos umieszczony na czeku na okaziciela zobowiązuje indosanta według przepisów o zwrotnem poszukiwaniu“ (art. 40 — 48), a więc ma znaczenie zwykłego indosu.

Charakter pokwitowania ma obecnie jedynie indos na rzecz trasata (art. 15 ust. ostatni), który może (w myśl art. 34) żądać przy zapłacie od posiadacza wydania czeku pokwitowanego.

Skutki braku pokrycia.

Ustawa wprowadza pojęcie „bankiera“. Trasa-

tami mogą być tylko bankierzy (art. 3 ust. 1), którymi są w myśl art. 54:

a) państwowe i samorządowe zakłady kredytowe i kasy oszczędności,

b) przedsiębiorstwa bankowe z wyjątkiem kantorów wymiany i zakładów zastawniczych.

Znacznemu zaostrzeniu uległy konsekwencje karne braku pokrycia czeku. Wystawca poza odpowiedzialnością cywilną (jak dotąd) w myśl art. 61, podlega w podobnych wypadkach karze więzienia do lat 2 i grzywny lub aresztu do 2 lat i grzywny, jeżeli zaś działa nieumyślnie — karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 5000 zł.

Czeki zakreślone i rozrachunkowe.

Osobnego omówienia wymagają czeki rozrachunkowe (art. 39) i nowość w polskich przepisach prawnych — czeki zakreślone (art. 37, 38).

Wystawca lub posiadacz czeku mogą ograniczyć sposób wypłaty czeku bądź przez zakaz wypłaty w gotówce (czek rozrachunkowy), bądź też przez dopuszczenie zapłaty tylko do rąk bankiera, względnie stałego klienta (czek zakreślony).

Zakaz zapłaty czeku w gotówce powstaje przez umieszczenie na przedniej jego stronie wpoprzek zastrzeżenia „przełać na rachunek“ lub innego równoznacznego (tylko do rozrachunku i t. p.). Czek taki może być użyty przez trasata tylko do rozrachunku księgowego (przez uznanie na rachunku, rozliczenie lub potrącenie art. 39 ust. 2). W razie niezastosowania się do powyższych przepisów trasat odpowiada za szkodę do wysokości sumy czekowej.

Czek zakreślony powstaje przez umieszczenie na przedniej stronie czeku dwu linii równoległych (art. 37). Zakreślenie może być ogólne lub szczególne. Zakreślenie jest ogólne, jeżeli między dwiema liniami niema żadnej wzmianki, albo, jeżeli znajduje się między niemi wyraz „bankier“ lub równoznaczny; zakreślenie jest szczególne, jeżeli między temi liniami napisano nazwisko bankiera. Zakreślenie ogólne można zmienić na szczególne, natomiast zakreślenia szczególnego nie można zmienić na ogólne.

Czek z zakreśleniem ogólnem może trasat zapłacić tylko do rąk bankiera lub swojego stałego klienta, z zakreśleniem szczególnem tylko do rąk oznaczonego bankiera. W wypadku, gdy bankierem tym jest sam trasat, czek można płacić tylko do rąk swojego stałego klienta. W razie niezastosowania się do powyższych przepisów trasat lub bankier odpowiadają za szkodę do wysokości sumy czekowej.

Bankierowi wolno nabywać czeki zakreślone (względnie przyjmować je do inkasa) jedynie od swoich stałych klientów lub od samych bankierów (art 38 ust. 3).

Celem przedstawionych wyżej ograniczeń sposobu wypłat jest uchylenie, wprawdzie niecałkowite, niebezpieczeństwa, że czek może być podjęty przez osobę nieupoważnioną. Łatwo bowiem skontrolować, kto czek przedłożył, względnie na czyj rachunek suma czeku została zapisana.

Przepisy przejściowe.

W przepisach przejściowych zawarowano, iż Minister Skarbu wyda w porozumieniu z Ministrem

Sprawiedliwości rozporządzenie, które ustali, jakie instytucje są izbami rozrachunkowymi. Dalej w przepisach tych wskazano, że pozostaje w mocy Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12.VI. 1934 o wierzytelnościach w walutach zagranicznych,

z wyjątkiem przepisu art. 2 ust. 3 (przeciętny kurs wypłat na Warszawę), który traci moc w stosunku do czeków, wystawionych po wejściu w życie nowego prawa czekowego.

Mieczysław Klak.

Działalność Komunalnego Związku Kredytowego i Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu w r. 1935

Komunalny Związek Kredytowy¹⁾ w Poznaniu jest korporacją prawa publicznego, jednoczącą 43 powiatowe związki samorządowe oraz 104 gminy miejskie. Komunalny Związek Kredytowy jest związkiem rewizyjnym Komunalnych Kas Oszczędności oraz prowadzi przedsiębiorstwo bankowe — Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, mający na celu działalność kredytową wśród związków komunalnych województw zachodnich.

Jak podkreśla sprawozdanie²⁾, „Komunalny Bank Kredytowy wykazał w roku sprawozdawczym dalszą odporność wobec trudności, wynikających z pogłębienia się kryzysu“, trudności zaostrożonych dla samorządu przez zmiany w finansach kamunalnych, wprowadzone dekretem z listopada i grudnia 1935 r.

Stan wkładów w Komunalnym Banku Kredytowym wykazuje na ultimo 1935 r. spadek o sumę około 3,3 milj. zł. i wynosi sumę zł. 21.543.000 zł. W ciągu roku sprawozdawczego Bank uruchomił dział wkładów na książeczki wkładkowe okazicielskie, gromadząc w ciągu 2 miesięcy sumę około 373.000 zł. tego rodzaju wkładów. Najważniejszą pozycję wkładów zajmują w dalszym ciągu wkłady terminowe, wynoszące 62,2% ogólnej sumy wkładów.

Reparycja wkładów na poszczególne grupy wkładców przedstawia się w następujący sposób:

Wkładcy	31.XII.1934	%	31.XII.1935	%
Komunalne Kasy Oszczędności . .	6.841.000	27,5	4.613.000	21,5
Związki Samorząd.	277.000	1,1	108.000	0,5
Inni	17.746.000	71,4	16.822.000	78,0
Razem	24.864.000	100,0	21.543.000	100,0

Jak z powyższego zestawienia widać, wkłady K. K. O. i związków samorządowych wykazują znaczniejszy spadek od innych wkładów, które wykazują tylko nieznaczny spadek w cyfrach absolutnych, a wzrost w procentowym udziale w ogólnej sumie wkładów.

Kapitały własne (zakładowy i rezerwy) wykazują dalszy wzrost i wynoszą na 31.XII.1935 r. zł. 11.428.000 wobec zł. 10.615.000 w roku 1934. Ogólna suma kapitałów własnych wynosi: 19,7% sumy bi-

lansowej, 53% w stosunku do sumy wkładów oraz 125,1% w stosunku do obligacyj w obiegu.

Rozmiary i charakter działalności kredytowej Banku ilustrują następujące cyfry:

(w tys. zł.).

Rodzaj kredytów	1933	1934	1935
Krótko i średniotermin.	21.104	17.220	15.100
Długoterminowe hipoteczne i komunalne .	6.021	9.756	11.092
Obligacyjne	7.851	7.932	9.033
Razem	34.976	34.908	35.225

Na poszczególne kategorie kredytobiorców przypada: Komunalne Kasy Oszczędności — zł. 8.112.000, związki samorządowe — zł. 20.519.000, instytucje prawa publicznego — zł. 1.966.000, inne zł. 4.628.000. Stan kredytów udzielonych poszczególnym kategoriom kredytobiorców nie uległ w r. 1935 zasadniczym zmianom. Nieznaczny wzrost wykazały pożyczki udzielone związkom samorządowym (około 1,7 milj. zł.), inne zaś kredyty wykazują spadek.

Kredyty emisyjne, wykazane na 31.XII.1935 r. w sumie zł. 9.033.000, udzielone zostały:

w 5½% obligacjach	zł. 831.500,—
w 5% „	„ 7.637.400,—
w 4% „ konwers.	„ 374.515,11
w 3½% „ „	„ 189.540,26

Razem zł. 9.032.955,37

Bilans Banku wykazuje za rok 1935 zł. 897.900 czystego zysku, przy sumie bilansowej — zł. 57.733.000.

Na terenie działalności Komunalnego Związku Kredytowego (woj. poznańskie i pomorskie) pracowało w 1935 roku 115 komunalnych kas oszczędności, z czego 1 wojewódzka, 43 powiatowych i 71 miejskich. Związek sprawował nad Kasami kontrolę, przyczem w ciągu roku sprawozdawczego przeprowadził 52 gruntowne rewizje, 51 lustracji i 85 kontroli odsetek, ilość dni rewizyjnych wynosiła 1049 dni. Niezależnie od czynności kontrolnych Związek rozwijał ożywioną działalność instrukcyjną.

W roku sprawozdawczym Związek przystąpił do zorganizowania specjalnego *archiwum propagandowego*, celem umożliwienia przedstawicielom Kas zapoznania się ze wszystkimi rodzajami i środkami propagandy oszczędności krajowymi i zagranicznymi. Rozszerzono także zakres prac statystycznych. W październiku 1935 r. zorganizowano specjalne

1) Komunalny Związek Kredytowy, Poznań, sprawozdanie z czynności w roku 1935 — Poznań 1936 — str. 33 1 nłb.

2) Komunalny Bank Kredytowy — Sprawozdanie z czynności w roku 1935 — Poznań 1936 — str. 20.

kursy kształcające dla pracowników Kas. W kursach uczestniczyło 21 osób.

Rozwój operacyj K. K. O. woj. zachodnich kształtował się w roku sprawozdawczym na poziomie roku poprzedniego. Ogólne trudności życia gospodarczego odbijały się na działalności i sytuacji finansowej Kas. Wobec wprowadzenia zmiany zasad bilansowania dokładne porównanie wyników działalności w r. 1935 K. K. O. woj. pomorskiego i poznańskiego z wynikami z lat poprzednich napotyka na znaczne trudności. Zresztą do bilansu zbiorowego wprowadzona została w r. 1935 Pomorska Wojewódzka K. K. O. w Toruniu z sumą bilansową około 5.368.000 zł., która to Kasa w poprzednich bilansach nie figurowała.

Wkłady oszczędnościowe wykazują na ultimo roku 1935 nieznaczny spadek (ponad 3.000.000 zł. (bilans brutto) ¹⁾).

Ruch wkładów oszczędnościowych, oceniany z punktu widzenia terminów wypowiedzenia, wykazuje w ciągu ostatnich czterech lat następujące zmiany:

(w tys. zł.).

Rodzaje wkładów	31.XII 1932	31.XII 1933	31.XII 1934	31.XII 1935
Natychmiast płatne .	42.223	44.359	47.507	45.399
Od 1 — do 3 mies.	53.946	54.140	51.144	48.023
Ponad 3 miesiące .	48 252	31.589	34.691	34.382
Salda kredytowe rachunków bież. . .	9.297	9.070	9.876	12.190
Razem .	133.718	139.088	143 218	139.994

Jak z powyższego zestawienia wynika, największy spadek zaznaczył się w kategorii wkładów za wypowiedzeniem od 1 do 3 miesięcy. Ubytek tego rodzaju wkładów zaznacza się już od 2 lat. Wzrost natomiast wykazują salda kredytowe r-ków bieżących o przeszło 2 miliony złotych. Mimo to najwyższy procent. odsetek wynoszą dotychczas wkłady terminowe od 1 do 3 miesięcy, gdyż 37,2%, wkłady natychmiast płatne — 35,5%, wkłady terminowe ponad 3 miesiące — 27,3%. Struktura wkładów według źródła, skąd one pochodzą, wykazuje, że gros kapitału zgromadzonego przez K. K. O. województw zachodnich stanowią wkłady osób i firm prywatnych. Wkłady instytucji prawa publicznego wynoszą zł. 12.743.000, salda kredytowe r-ków bieżących — zł. 12.190, natomiast wkłady osób fizycznych i firm prywatnych — zł. 115.061.000. Polityka procentowa bierna w K. K. O. pozostała bez zmian, mimo że liczne Kasy obniżyły koszt udzielonych kredytów do przeciętnej 8,5%.

Kapitały własne Kas uległy zwiększeniu o blisko 2,7 milionów zł., po wyeliminowaniu bilansu Pomor-

skiej Wojewódzkiej K. K. O. o około 1 milj. zł. Kapitały własne Kas figurują w bilansie zbiorowym na 31.XII.1935 r. sumą zł. 29.280.000.

Zobowiązania Kas wzrosły o przeszło 5 milj. złotych, wynosząc na ultimo 1935 sumę zł. 40.456.000, z czego przypada na:

redyskonto weksli	zł. 12.535.000
dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	„ 7.018.000
zastaw papierów wartościowych	„ 274.000
kredyty udzielone kasom	„ 19.804.000
zobowiązania hipoteczne	„ 825.000
Razem	zł. 40.456.000

Wobec kurczenia się ogólnej sumy wkładów oraz trudności gospodarczych ludności, działalność K. K. O. wykazuje pewnego rodzaju zahamowanie. Rozwój akcji kredytowej K. K. O. woj. zachodnich obrazują poniższe cyfry:

(w tys. zł.).

Rodzaje kredytów	31. XII			
	1923	1933	1934	1935
Dyskonto i pożyczki wekslowe (łącznie z zaskarżeniami)	65.346	62.673	56.246	61.050
Poż. na skrypty dłużn.	2.292	1.920	1.879	31.464
„ na r-kach bież.	29.088	26.582	22.366	24.271
„ terminowe	19.277	21.851	23.782	13.947
„ hipoteczne	21.988	23.128	22.204	20.456
„ komunalne	32.974	33.200	35.750	—
Należności z tytułu układów konwers.	—	—	4.389	16.046
Razem	170.965	171.464	166.617	167.234

Rozprowadzenie kredytów komunalnych między poszczególne formy kredytów oraz brak zestawień pożyczek komunalnych nie pozwala na ocenę udziału kredytów komunalnych w ogólnej sumie kredytów. Charakterystyczny jest wzrost kredytów na skrypty dłużne, pozostaje to w związku z przeniesieniem do tej grupy kredytów komunalnych; zwiększenie pozycji kredytów wekslowych o blisko 5 milj. zł. tłumaczy się przeniesieniem niektórych pożyczek, zabezpieczonych weksłami, a księgowanych dotychczas, jako pożyczki terminowe. Znaczny wzrost wykazały należności z tytułu układów konwersyjnych. Pomijając powolne tempo konwersji, zauważyć należy, że już poważna część należności zamrożonych rolniczych została uporządkowana. Jako dalszy dodatni objaw „Sprawozdanie“ podkreśla ograniczenie nadmiernych kredytów indywidualnych.

Płynność K. K. O. woj. zachodnich była w ciągu roku sprawozdawczego dostateczna, Kasy „sprostały naporowi trudności, utrzymując równowagę finansową“. Pogotowie płatnicze pierwszego stopnia płynności (gotówka i r-ki w bankach) stanowiło 18,3% natychmiast płatnych zobowiązań.

1) Wobec niesporządzenia bilansu netto za r. 1935 cyfry porównawcze zaczerpnięto z konieczności z bilansów brutto na 31.XII.

Komunikaty Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

W dniu 25 czerwca b. r. Związek K. K. O. w Warszawie wysłał do zrzeszonych Kas okólnik Nr. 18 treści następującej:

1. Pożyczka konsolidacyjna.

Powiadamy wszystkie Kasy, że Związek nasz zgłosił w Ministerstwie Skarbu utworzenie Syndykatu Komunalnych Kas Oszczędności, zrzeszonych w n/Związku, dla przeprowadzenia wymiany państwowych pożyczek wewnętrznych na obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej, zgodnie z dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 stycznia 1936 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3, poz. 10).

Najistotniejsze warunki umowy z Ministerstwem Skarbu są następujące:

a) Zorganizowane w Syndykacie placówki przeprowadzają wymianę państwowych pożyczek wewnętrznych na Pożyczkę Konsolidacyjną według instrukcyj, udzielonych przez Ministerstwo Skarbu. Toż Ministerstwo za pośrednictwem Syndykatu dostarcza placówkom wszelkich druków, wiążących się z wymianą obligacyj.

b) Syndykat sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością placówek w zakresie dokonywanej przez nie wymiany obligacyj i rozlicza się z Ministerstwem Skarbu z całokształtu przeprowadzanej w ramach Syndykatu wymiany.

c) Jako wynagrodzenie za pracę otrzymuje Syndykat prowizję w wysokości $\frac{1}{4}\%$ od wartości nominalnej obligacyj, wycofanych z obiegu przez placówki Syndykatu. Powyższa prowizja stanowi wynagrodzenie łączne zarówno dla Syndykatu, jak i placówek; podział tej prowizji między Syndykat i placówki, ustali Zarząd Związku.

Czynności związane z konwersją rozpoczynają się od dnia 15 lipca r. b. Oczywiście, przedtem Kasy otrzymają odpowiednie instrukcje. Pierwszą instrukcję przesyłamy w załączeniu.

INSTRUKCJA

dla placówek *) konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych na 4% Pożyczkę Konsolidacyjną z dnia 19 czerwca 1936 r.

W myśl postanowień Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 10) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. o wypuszczeniu 4% Pożyczki Konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 114), do konwersji na 4% Pożyczkę Konsolidacyjną przyjmuje się od dnia 15 lipca 1936 r. następujące państwowe pożyczki wewnętrzne:

1) 5% państwową rentę ziemską serji I z kuponem Nr. 17 płatnym dnia 1 czerwca 1936 r.,

2) $5\frac{1}{2}\%$ pożyczkę budowlaną serji II z kuponem Nr. 2, płatnym dnia 15 września 1936 r.,

3) 5% państwową rentę wieczystą serji I z kuponem Nr. 2, płatnym dnia 15 grudnia 1936 r.,

4) 4% premjową pożyczkę inwestycyjną bez żadnych kuponów,

5) 3% premjową pożyczkę budowlaną serji I bez żadnych kuponów,

6) 6% pożyczkę inwestycyjną bez żadnych kuponów,

7) 6% pożyczkę narodową z kuponem Nr. 5, płatnym dnia 1 lipca 1936 r., przyczem obligacje tej pożyczki należy przyjmować tylko od pierwonabywców tych obligacyj t. j. od osób, na imię których zostały one wystawione, od legitymowanych spadkobierców tudzież od osób, które otrzymały te obligacje na zasadzie przelewu w myśl obowiązujących przepisów o obrocie obligacjami tej pożyczki.

Obligacje 6% pożyczki narodowej bez kuponu Nr. 5, płatnego dnia 1 lipca 1936 r., lecz ze wszystkimi kuponami dalszemi, oraz obligacje 5% państwowej renty ziemskiej serji I bez kuponu Nr. 17, płatnego dnia 1 czerwca 1936 r., należy również przyjmować do konwersji, lecz wydawać wzamian obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej po odcięciu pierwszych dwóch kuponów, płatnych 15 lipca i 15 listopada 1936 r., które to kupony po skasowaniu należy dołączyć do odpowiedniej obligacji 6% Pożyczki Narodowej wzgl. 5% Państwowej Renty Ziemskiej.

Na podstawie zapotrzebowań nadesłanych do Urzędu Długów Państwa przez centrale instytucyj bankowych oraz syndykaty upoważnione do przeprowadzenia konwersji Urząd Długów Państwa postawi w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych do dyspozycji omawianych wyżej central bankowych oraz syndykatów, mających siedzibę w m. st. Warszawie odpowiednie zapasy obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej celem podjęcia, oraz rozesłania do swych podległych oddziałów, natomiast obligacje tej pożyczki, przeznaczone dla syndykatów, mających siedzibę poza m. st. Warszawą będą dostarczane przez Urząd Długów Państwa za pośrednictwem specjalnych funkcjonariuszów do siedziby tych syndykatów. W tenże sam sposób odbywać się będzie ewent. dalsze dodatkowe zaopatrywanie w obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej.

Urząd Długów Państwa dostarczy ponadto stosowne ilości wykazów (wedle stanu na 1.7.1936 r.) numerów emisyjnych obligacyj pożyczek, podlegających konwersji, co do których poczynione zostały sądowe zastrzeżenia, jak również dostarczy druki wykazów numerów obligacji wzór Nr. 6, druki protokółów, wzór Nr. 7 oraz druki sprawozdań, wzór Nr. 8 o obrotach obligacjami 4% Pożyczki Konsolidacyjnej.

Wydawanie obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej winno odbywać się jedynie przy równoczesnym przyjęciu obligacyj, podlegających konwersji.

Należy również w każdym przypadku sprawdzać numery przedłożonych do konwersji obligacyj z wykazem numerów, co do których poczynione zostały zastrzeżenia sądowe.

W razie stwierdzenia, że numer przedłożonej obligacji jest identyczny z numerem obligacji zastrzeżonej, należy obligacje zatrzymać, wzamian obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej nie wydawać, natomiast spisać protokół wzór Nr. 7 przez kalkę w 2-ch egzemplarzach, z których jeden należy wydać okazicielowi zastrzeżonej obligacji, drugi zaś wraz z za-

*) Przez słowo „placówki“ należy rozumieć m. in. komunalne kasy oszczędności, a pod słowem „syndykaty“ — Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie (przyj. Redakcji).

strzeżoną obligacją przesłać niezwłocznie do Urzędu Długów Państwa.

Po stwierdzeniu, że nie zachodzą żadne przeszkody skonwertowania przedłożonych obligacji, należy je bezzwłocznie skasować, przez wycięcie podpisów na obligacjach, a stronie zgłaszającej wydać obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej w sumie nominalnej, równej sumie nominalnej obligacji konwertowanych i w takich odcinkach, w jakich zażąda właściciel obligacji.

Kupony od obligacji pożyczek wymienionych na wstępie niniejszej instrukcji w p. 1 — 6 nie podlegają skasowaniu natomiast kupony od oblig. 6% Pożyczki Narodowej należy kasować.

Przy okienkach, przy których odbywać się ma konwersja należy wywiesić: na widocznym miejscu ogłoszenie, że składane do wymiany obligacje 5% państwowej renty ziemskiej, 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej i 4% premjowej pożyczki budowlanej należy sprawdzić, czy nie zostały wylosowane do umorzenia, lub nie wygrały premji, gdyż po dokonaniu wymiany i odejściu od kasy żadne reklamacje uwzględnione nie będą.

Na przyjęte w ciągu dnia obligacje pożyczek skonwertowanych należy sporządzać wykazy wz. Nr. 6, obejmujące numery tych obligacji zgrupowane według odcinków. Dla każdego rodzaju pożyczki należy sporządzić osobny wykaz, który ma stanowić załącznik do oblig. tej pożyczki. Takie wykazy numerów należy sporządzać na wydane obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej. Wykazy te należy zakładać kwartalnie, przyczem obligacje winny być ułożone w kolejności zapisu numerów do wykazu.

Po upływie każdego miesiąca poszczególne placówki, którym poruczono konwersję sporządzą sprawozdanie według wzoru Nr. 8 o pozostałości, przychodzie i rozchodzie obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej w ciągu danego miesiąca i o pozostałości w ostatnim dniu miesiąca.

Na podstawie omawianych sprawozdań nadesłanych przez podległe oddziały instytucja centralna (syndykat) sporządzi ogólne sprawozdanie, oraz prześle je do dnia 10 następnego miesiąca po sprawozdawczym Urzędowi Długów Państwa.

Po upływie każdego kwartału poszczególne placówki prześlą swym centralom przyjęte do konwersji obligacje wraz z wykazami wz. Nr. 6, zaś instytucje centralne prześlą materiały Urzędowi Długów Państwa przy własnym kwartalnym wykazie dokonanej wymiany, obejmującym tylko nominalne kwoty skonwertowanych pożyczek. Ten ostatni wykaz potwierdzony przez Urząd Długów Państwa służyć będzie za podstawę dokonania wypłaty prowizji stosownie do zawartej w tym względzie umowy.

Pozostałości obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej oraz odpowiednie wykazy wz. Nr. 6 prześlą placówki wymiany za pośrednictwem swej instytucji centralnej (syndykatu) po ukończeniu akcji konwersji do Urzędu Długów Państwa przy zestawieniach, obejmujących ogólne obroty omawianymi walorami.

Podsekretarz Stanu

(—) T. Grodyński.

2. W sprawie kredytów zaliczkowych dla rolnictwa.

Ministerstwo Skarbu reskryptem z dn. 22 czerwca r. b. N. D. II.14179/4/36 na podstawie art. 23 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. N. 95, poz. 860) zezwoliło komunalnym kasom oszczędności na rozprowadzanie pożyczek w formie kredytu zaliczkowego i kredytu rejestrowego pod zastaw zboża w roku 1936/37 wśród rolników, zamieszkujących na terenie działania poszczególnej Kasy, na zasadach ustalonych przez Państwowy Bank Rolny dla instytucji pośredniczących.

Z polecenia tegoż Ministerstwa nadmieniamy, że o wymieniony kredyt mogą Kasy występować do Państwowego Banku Rolnego nie inaczej, jak za pośrednictwem naszego Związku. Zaznacza się nadto, że zarówno władze nadzorcze, jak i nasz Związek nakładają na kierowników komunalnych kas oszczędności przy udzielaniu powyższych kredytów obowiązki ścisłego przestrzegania należytego zabezpieczenia tych kredytów oraz przepisów, ustalonych w tym względzie przez Państwowy Bank Rolny.

Blizsze instrukcje, dotyczące rozprowadzania będących w mowie kredytów, podamy Kasom niebawem.

3. Sprawa podatku specjalnego.

Zwraca się Kasom uwagę, że do czasu wydania odmiennych zarządzeń w przedmiocie zużycia kwot, pochodzących z uskutecznianych pracownikom K. K. O. potrąceń tytułem podatku specjalnego, obowiązuje całkowicie ostatni punkt naszego okólnika Nr. 10 z dn. 1 kwietnia r. b. Wszelkie uchwały organów K. K. O. odnośnie zużycia tych kwot narazie mogą jedynie mieć znaczenie warunkowe, t. zn. wykonanie ich uzależnione jest od mających się rychło ukazać zarządzeń władz nadzorczych.

4. Bloki kalendarzowe.

Samorządowy Instytut Wydawniczy, przystępując do druku kalendarza ściennego i celem ustalenia nakładu tegoż kalendarza, zwrócił się do wszystkich komunalnych kas oszczędności z zapytaniem, co do ilości zapotrzebowanych przez Kasy bloków, oraz o nadesłanie mu krótkich informacyj o każdej K. K. O., któreby można było zamieścić w tymże kalendarzu. Liczymy na to, że Kasy ułatwią pracę Instytutowi, śpiesząc z rychłą odpowiedzią.

Z poważaniem

Dyrektor Związku: (—) J. Rożkowski.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

ogłoszono w Dzienniku Ustaw w miesiącu maju 1936 r.

Dz. Ust. Nr. 35,

poz. 272. Ustawa z dn. 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie;

poz. 277. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1936 r. o taksie za czynności komorników.

Dz. Ust. Nr. 36,

poz. 278. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych;

poz. 279. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i z Wolnem Miastem Gdańskiem;

poz. 280. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1936 roku w sprawie zakazu przywozu towarów;

poz. 281. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 maja 1936 roku o warunkach udzielania pozwoleń na prawo przywozu towarów, objętych zakazami przywozu.

Dz. Ust. Nr. 37,

poz. 282. Ustawa z dn. 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekowe;

poz. 283. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo czekowe;

poz. 285. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 maja 1936 roku o kontroli wywozu towarów zagranicę i do Wolnego Miasta Gdańska.

Dz. Ust. Nr. 38,

poz. 286. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 maja 1936 r. o sprawowaniu zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi i organizacji naczelnych władz wojskowych w czasie pokoju;

poz. 288. Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wojskowych z dn. 6 kwietnia 1936 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 roku o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej.

Dz. Ust. Nr. 39,

poz. 293. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7

maja 1936 r. o zmianie Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o obniżeniu obciążenia daninami komunalnymi i o innych zmianach w finansach komunalnych;

poz. 294. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 roku o ulgach podatkowych dla nabwców pojazdów mechanicznych;

poz. 296. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14 maja 1936 roku o obowiązku zgłoszenia i zaoferowania do skupu należności za sprzedane zagranicą towary;

poz. 297. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 4 maja 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 roku o ochronie lokatorów.

Dz. Ust. Nr. 40,

poz. 300. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 24 kwietnia 1936 r. o szczególnych zasadach postępowania układowego dla posiadaczy gospodarstw wiejskich;

poz. 301. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 kwietnia 1936 r. w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Dz. Ust. Nr. 41,

poz. 304. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 maja 1936 r. o ustaleniu planu umorzenia 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

Dz. Ust. Nr. 42,

poz. 310. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 9 maja 1936 r. o emisji II serji 3% państwowej renty ziemskiej.

Kronika Krajowa

Podziękowanie dla Związku K. K. O. w Warszawie za ofiarę na F. O. N.

Jak nadmieniliśmy już (Nr. 11), Związek K. K. O. w Warszawie złożył ofiarę zł. 5.000 na Fundusz Obrony Narodowej, dla uczczenia 10-lecia urzędowania Pana Prezydenta R. P. W odpowiedzi Związek otrzymał w dn. 18.VI b. r. od p. Prezydenta m. st. Warszawy pismo treści następującej:

Mam zaszczyt jaknajprzejmiej podziękować WPanom w imieniu Stołecznego Komitetu Uczczenia 10-lecia Urzędowania Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Ignacego Mościckiego, za Ich szczerą ofiarę 5.000 zł. na F. O. N., złożoną dla uczczenia 10-lecia Urzędowania Pana Prezydenta R. P.

Przy tej sposobności zechcą WPanowie przyjąć wyrazy mego głębokiego szacunku i poważania.

Prezydent miasta:

(—) Starzyński.

Obieg pieniężny.

Kształtowanie się polskiego obiegu pieniężnego w ciągu pierwszych pięciu miesięcy bieżącego roku, wykazuje stały, zwiększający się obieg biletów bankowych, przyczem obieg bilonu wykazuje pewne zmniejszenie wobec ostatnich miesięcy ubiegłego roku. Poniższe cyfry charakteryzują główne elementy obiegu (według danych G. U. S.).

(w milj. zł.)

D a t a	Ogółem	Bilety Banku Polskiego	B i l o n		
			ogółem	srebrny	inny
31. XII 1935	1.411,5	1.007,2	404,3	320,1	84,2
31. I 1936	1.345,0	958,7	386,3	306,2	80,1
29. II "	1.387,0	979,1	407,9	326,1	81,8
31. III "	1.375,9	978,8	397,1	317,6	79,5
30. IV "	1.409,5	1.010,0	399,5	320,6	78,9
31. V "	1.474,7	1.061,1	413,6	332,5	81,1

Z książek i wydawnictw

Stanisław Saklak: Książeczka wkładkowa w świetle polskich przepisów prawnych. Nakł. Samorządowy Instytut Wydawniczy, str. 24.

Pomimo olbrzymiego rozpowszechnienia książeczki wkładkowej, brak dotąd było w polskiej literaturze opracowania, omawiającego jej stanowisko pod względem prawnym. Cały szereg ustaw i rozporządzeń normuje sytuację prawną książeczki wkładkowej i jej obiegu, stąd nawet prawnik ma trudności przy rozpatrywaniu jakiegokolwiek konkretnego zagadnienia.

Autor w sposób szczegółowy i wyczerpujący omawia całość kształtu polskich przepisów prawnych, dotyczących książeczki wkładkowej, czy oszczędnościowej na podstawie ustaw i rozporządzeń, ogłoszonych w Dzienniku Ustaw.

O treści pracy dają pojęcie choćby tytuły rozdziałów: nazwa, istota prawna książeczki wkładkowej, instytucje uprawnione do wydawania książeczek wkładkowych, forma książeczki wkładkowej, zastrzeżenia, wkład a książeczka wkładkowa, właściciel książeczki, przeniesienie własności, przywileje książeczki wkładkowej.

W pracy tej znajdziemy szereg ustaleń natury prawniczej, zwłaszcza jeżeli chodzi o określenie istoty prawnej książeczki wkładkowej, znajdziemy też wyczerpującą wykładnię przepisów prawnych.

Praca pożyteczna zarówno dla prawnika, jak instytucji kredytowych i posiadacza książeczki wkładkowej, stanowi poważny wkład w literaturze omawianego tematu. M. K.

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI M. PABJANIC W PABJANICACH.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Stan czynny			W tem w wal. obcych Zł.	Stan bierny	
		Zł.	Zł.			Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji				1. Kapitał zakładowy			100 000,00
a) gotowizna				2. Fundusz zasobowy			15 000,00
b) pozostał. w Banku Polskim i P. K. O.		30.065,40		3. Fundusze specjalne			
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		24 600,64		a)			
d) pozostałość w innych K. K. O.		56.279,23		b)			
e) bony inwestycyjne		373,65	111.318,92	4. Fundusz wyrównawczy			
2. Kupony			9,50	5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych			
4. Papiery wartościowe				prawno publicznych			
a) bilety skarbowe	2.211,58	57.057 08		a) bezterminowe	121.141,37	121.141,37	
b) papiery państwowe		8 325,00		b) terminowe (3 kont)			
c) listy zastawne i obligacje				7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych			
d) obligacje związków komunalnych				prawno - prywatnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		22.847,50	88.229,58	a) bezterminowe (3040 kont)	301.679,71	323.900,00	
5. Banki i K. K. O. Loro			10.238,00	b) terminowe do 3 miesięcy (979 kont)			625.579,71
6. Banki i K. K. O. Nostro			89.147,91	c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe			
7. Weksle zdyskontowane			456.619 46	8. Rachunki bieżące (czek., przek. itp.)			
8. Pożyczki wekslowe				a) instytucji państw., samorząd i innych	145.927,00		
9. Weksle protestowane				b) osób fizycznych i prawno - prywatnych	22.763,00	168.690,00	
a) pochodzące z dyskonta i poz. weksl.		52.258,12	52.258,12	9. Salda kredytowe rachunków otwartego			
b) pochodzące z innych kredytów				kredytu			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu				10. Zobowiązania inkasowe			4.547,00
a) zabezp. papierami wartościowymi		153.375,04	153.375,04	11. Redyskonto weksli			
b) zabezpieczone hipoteką				a) w Banku Polskim	46 271,00		
c) zabezpieczone innymi wartościami				b) w Bankach Państwowych	69.420,00		
11. Pożyczki terminowe na zastaw				c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			115.691,00
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędn.		16 947,95	16.947,95	d) w innych instytucjach kredytowych			
b) innych wartości				12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			16.947,95	13. Zastaw papierów wartościowych			
12. Pożyczki na skrypty dłużne				14. Kredyty udzielone Kasie			
13. Pożyczki hipoteczne			3.119,78	a) przez Bank Polski			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego				b) przez Banki Państwowe	37.365,00		
15. Odsetki zaległe				c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			37.365,00
16. Nieruchomości			21.691,40	d) przez inne instytucje			
17. Ruchomości			19.485,86	15. Banki i K. K. O. Loro			
18. Różne				16. Banki i K. K. O. Nostro			
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.241,00	17. Przekazy na Kasę			
20. Straty za rok sprawozdawczy				18. Zobowiązania hipoteczne			1.182,07
a) z lat ubiegłych				19. Różne			6.554,90
b) za rok sprawozdawczy			170.068,53	20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
Razem			1.195.751,05	21. Nadwyżki:			
21. Depozyty			442.848,25	a) z lat ubiegłych			
22. Udzielone gwarancje			112.278,64	b) za rok sprawozdawczy			
23. Inkaso				Razem			1.195.751,05
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				22. Różni za depozyty			442.848,25
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			112.278,64
Razem		555.126,89		24. Różni za inkaso			
Ogółem		1.750.877,94		25. Bank Akceptacyjny			
				26. Fundusz Emerytalny			
				Razem			555.126,89
				Ogółem			1.750.877,94

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

Zyski.

	Straty		Zyski	
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane				
a) od wkładów oszczędnościowych	42.473,67		72.688,15	
b) od rachunków bieżących	3.862,97		797,46	
c) od redyskonta weksli	9.626,43		1.475,35	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.130,94		26.775,71	
e) różne inne	451,75	58.545,76	3.767,52	
2. Prowizje wypłacone		10.120,99	2.573,48	
3. Koszty administracyjne			1.647,16	109.724,83
a) wydatki osobowe	53.718,06			21.844,94
b) świadczenia socjalne	5.064,42			
c) wydatki rzeczowe	25.230,53	84.013,01		
4. Podatki i opłaty skarbowe		202,57		3,50
5. Amortyzacja				
a) nieruchomości				
b) ruchomości	2.828,10	2.828,10		
6. Odpisy na dłużnikach		148.178,10		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych				
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		656,50		
9. Odpisy z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych				
10. Różne				
11. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.				
12. Nadwyżka				170.068,53
Razem		304.545,03	Razem	304.545,03

Księgowy (—) A. Neugebauer

Komisja Rewizyjna:

Dyrekcja:

- (—) B. Olszewski
- (—) B. Hans
- (—) A. Orłowski

- (—) T. Nowak
- (—) B. Dąbrowski
- (—) T. Zawadzki

BEZPIECZNY KASOWY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 R.
KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIŁGORAJSKIEGO W BIŁGORAJU.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.		W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji				1. Kapitał zakładowy		50.000,00	
a) gotowizna		12.363,50		2. Fundusz zasobowy		8.003,56	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		5.822,71		3. Fundusze specjalne			
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		15.598,17		a) gwarancyjny		98,44	
d) pozostałość w innych K. K. O.			33.784,38	b) terminowe (1 konto)			58.102,00
e) boni inwestycyjne			936,50	4. Fundusz wyrównawczy			
2. Kupony				5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawnopublicznych*			
4. Papiery wartościowe:				a) bezterminowe		153.918,95	153.918,95
a) bilety skarbowe				b) terminowe (1 konto)			
b) papiery państwowe		20.679,07		7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawnoprywatnych*			
c) listy zastawne i obligacje			41.179,07	a) bezterminowe (799 kont)		73.124,98	
d) obligacje związków komunalnych				b) terminowe do 3-ch mies. (28 kont)		17.089,02	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		21.550,00		c) termin. ponad 3 m. i war. (358 k.)		290.225,88	380.439,88
5. Banki i K. K. O. Loro			36.598,69	8. Rachunki bieżące:			
6. Banki i K. K. O. Nostro			213.877,95	a) instytucji państw., samorząd. i innych prawnopubl.			
7. Weksle zdyskontowane (15 kont)				b) osób fizycznych i prawnoprywatnych (38 kont)		21.687,35	21.687,35
8. Pożyczki wekslowe (682 kont)				9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			675,50
9. Weksle protestowane				10. Zobowiązania inkasowe			
a) pochodzące z dyskonta i poz. wekslowych (246 kont)		85.133,22	85.133,22	11. Redyskonto weksli			
b) poch. z innych kredytów (.... kont)				a) w Banku Polskim			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu				b) w Bankach Państwowych			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)				c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.		6.032,00	6.032,00
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)				d) w innych instytucjach kredytowych.			
c) zabezpieczone innymi wart. (36 k.)		33.659,33	33.659,33	12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
11. Pożyczki terminowe na zastaw				13. Zastaw papierów wartościowych			79.573,00
a) pap. wart. i ks. oszczędn. (56 kont)		4.971,30	4.971,30	14. Kredyty udzielone Kasie			
b) innych wartoci				a) przez Bank Polski			
c) pożyczki zakładu zastawniczego				b) przez Banki Państwowe			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			121.169,00	c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		13.000,00	13.000,00
13. Pożyczki hipoteczne (54 kont)				d) przez inne instytucje			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. B-ku Akceptacyjnego (178 kont)			107.249,55	15. Banki i K. K. O. Loro			
15. Odsetki zaległe			18.935,93	16. Banki i K. K. O. Nostro			
16. Nieruchomości				17. Przekazy na Kasę			
17. Ruchomości		3.433,99		18. Zobowiązania hipoteczne			
18. Różne		3.403,09		19. Różne			2.703,33
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			13.354,46	20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			4.700,48
20. Straty:				21. Nadwyżki: a) z lat ubiegłych			
a) z lat ubiegłych				b) za rok sprawozdawczy			
b) za rok sprawozdawczy			3.146,03				
Razem			720.832,49	Razem			720.832,49
21. Depozyty			56.193,29	22. Różni za depozyty			56.193,29
22. Udzielone gwarancje				23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
23. Inkaso				24. Różni za inkaso			
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego		35.699,18		25. Bank Akceptacyjny		35.699,18	
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego		79.573,00		26. Fundusz Emerytalny		79.573,00	
Ogółem			892.297,96	Ogółem			892.297,96

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

Zyski.

	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane			1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	26.765,62		a) od weksli	40.289,26	
b) od rachunków bieżących	764,51		b) od rachunków bieżących	2.941,40	
c) od redyskonta weksli	2.980,68		c) od pożyczek terminowych na zastaw	534,66	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		32.466,07	d) od pożyczek na skrypty dłużne	6.390,99	
e) różne inne	1.955,26	168,03	e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	940,06	
2. Prowizje wypłacone			f) od papierów wartościowych	51,55	
3. Koszty administracyjne			g) od K. K. O. i Banków	2.759,26	53.907,18
a) wydatki osobowe	18.037,40		h) różne inne		2.068,64
b) świadczenia socjalne	1.520,41		2. Prowizje pobrane		
c) wydatki rzeczowe	7.228,37	26.786,18	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		94,34
4. Podatki i opłaty skarbowe			4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Amortyzacja			5. Dochód netto z nieruchomości		
a) nieruchomości		381,55	6. Odzyskane straty		
b) ruchomości	381,55	381,55	7. Opłaty na koszty administracji		4.109,82
6. Odpisy na dłużnikach		3.194,00	8. Różne dochody		13,22
7. Różnice kurs. na r-ach w walut. obcych		271,50	9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		71,90	10. Strata		3.146,03
9. Różne					
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.					
11. Nadwyżka					
Razem		63.339,23	Razem		63.339,23

Buchalter (—) L. Kazula

Komisja Rewizyjna:

Zarząd:

(—) M. Kucharski
(—) A. Skulski
(—) W. Maciocha

(—) Fr. Mroczyk
(—) M. Biń
(—) P. Adamiec
(—) E. Miazga
(—) A. Sajkiewicz

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SKIERNIEWICKIEGO W SKIERNIEWICACH.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.		W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:				1. Kapitał zakładowy			56.125,00
a) gotowizna		9.698,37		2. Fundusz zasobowy			9.554,79
b) pozosta. w Banku Polskim i P. K. O.		9.132,53		3. Fundusze specjalne:			
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		643,00		a)			
d) pozostałość w innych K. K. O.			19.473,90	b)			
e) bony inwestycyjne				4. Fundusz wyrównawczy			
2. Kupony				5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawnie - publicznych:			
4. Papiery wartościowe 1)				a) bezterminowe (14 kont)	35.662,11		
a) bilety skarbowe		8.203,20		b) terminowe (2 kont)	139.827,92		175.490,03
b) papiery państwowe				7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawnie - prywatnych:			
c) listy zastawne i obligacje				a) bezterminowe (1755 kont)	154.747,29		
d) obligacje Związków Komunalnych				b) terminowe do 3 mies. (151 kont)	154.770,79		
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych	5.027,50		13.230,70	c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (.... kont)			309.518,08
5. Banki i K. K. O. „Loro“			5.032,00	8. Rachunki bież. (czekowe, przek. it.p.)			
6. Banki i K. K. O. Nostro			13.026,00	a) inst. państw. samorz. i inne praw-publ. (10 kont)	9.830,80		
7. Weksle zdyskontowane (9 kont)			419.808,18	b) osób fiz. i prawnie-pryw. (37 kont)	17.204,10		27.034,90
8. Pożyczki wekslowe (961 kont)				9. Salda kredytowe rachunków otw. kred.			2.224,04
9. Weksle protestowane				10. Zobowiązania inkasowe			
a) poch. z dysk. i poz. weksl. (147 k.)	112.166,56		112.166,56	11. Redyskonto weksli:			
b) poch. z innych kredytów (1 kont)				a) w Banku Polskim			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:				b) w Bankach państwowych	12.800,00		
a) zabezpieczone papierami wartościow.				c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.	8.700,00		21.500,00
b) zabezpieczone hipoteką (1 kont)	10.335,00		10.335,00	d) w innych instytucjach kredytowych			
c) zabezpieczone innymi wartościami				12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:				13. Zastaw papierów wartościowych			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (50 kont)	6.071,00		6.071,00	14. Kredyty udzielone Kasie:			
b) innych wartości* (.... kont)				a) przez Bank Polski			
c) pożyczki zakładu zastawniczego				b) przez Banki Państwowe	95.224,01		
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			43.520,00	c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			95.224,01
13. Pożyczki hipoteczne (5 kont)				d) przez inne instytucje			1.026,00
14. Należności z tytułu układu Konwers. zatwierdz. przez Kom. Konwers. Banku Akceptacyjnego (42 kont)			45.591,13	15. Banki i K. K. O. „Loro“			
15. Odsetki zaległe		1.130,75		16. Banki i K. K. O. „Nostro“			
16. Nieruchomości		9.044,00		17. Przekazy na Kasę			187,80
17. Ruchomości		1.339,00		18. Zobowiązania hipoteczne			
18. Różne		7.797,06		19. Różne			13.022,90
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.078,60	20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:				21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych				a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy				b) za rok sprawozdawczy	736,33		736,33
Razem			711.643,88	Razem			711.643,88
21. Depozyty			51.940,00	22. Różni za depozyty			51.940,00
22. Udzielone gwarancje			2.132,00	23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			2.132,00
23. Inkaso			30.796,03	24. Różni za inkaso			30.796,03
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				25. Bank Akceptacyjny			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			796.511,91	Ogółem			796.511,91

1) W tem papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł. 2.240.—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 R.

Straty.

Zyski.

	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane			1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	23.728,61		a) od weksli	52.449,07	
b) od rachunków bieżących	630,89		b) od rachunków bieżących	63,57	
c) od redyskonta weksli	4.472,86		c) od pożyczek terminowych na zastaw	397,71	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	818,62		d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) różne inne	640,05	30.291,03	e) od pożyczek i wierzycelności hipoteczn.	1.954,00	
2. Prowizje wypłacone		433,90	f) od papierów wartościowych	376,37	
3. Koszty administracyjne			g) od K. K. O. i Banków	1.255,34	
a) wydatki osobowe	16.056,89		h) różne inne	797,72	57.293,78
b) świadczenia socjalne	2.100,00		2. Prowizje pobrane		2.280,38
c) wydatki rzeczowe	5.909,95	24.066,84	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Podatki i opłaty skarbowe		153,68	4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Amortyzacja:			5. Dochód netto z nieruchomości		84,007
a) nieruchomości			6. Odzyskane straty		57,49
b) ruchomości	314,80	314,80	7. Opłaty na koszty administracji		431,06
6. Odpisy na dłużnikach		4.150,20	8. Różne dochody		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych			9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych			10. Strata		
9. Różne					
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego					
11. Nadwyżka		736,33			
Razem		60.146,78	Razem		60.146,78

Buchalter:
(—) R. Tydówna

Członek Zarządu: (—) J. Szwanowski
Komisja Rewizyjna:

Zarząd:
Naczelnik Zarządu: (—) L. Wierzbowski
Zastępca Naczelnika: (—) F. Kiepuski — Dyrektor Kasy

Przewodniczący Komisji: (—) M. Zieliński
Członkowie: (—) Wł. Kisielewski
(—) K. Głowinkowski

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BĘZIŃSKIEGO W BĘDZINIE.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.				W tem w wal. obcych Zł.			
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.	
1. Kasa i sumy do dyspozycji:								
a) gotowizna	49.480,37							200.000,00
b) pozostał. w Banku Polskim i P. K. O.	15.125,18							111.326,34
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych	1.772,00							
d) pozostałość w innych K. K. O.		66.377,55						175,84
e) bony inwestycyjne				4.650,88				500,00
2. Kupony								
3. Waluty obce								
4. Papiery wartościowe 1)								
a) bilety skarbowe	34.425,00						37.444,90	
b) papiery państwowe	166.672,50						245.431,51	282.876,41
c) listy zastawne i obligacje								
d) obligacje Związków Komunalnych								
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych	11.000,00	212.097,50						
5. Banki i K. K. O. „Loro“								
6. Banki i K. K. O. „Nostro“								
7. Weksle zdyskontowane* (... kont)		143.265,00						
8. Pożyczki wekslowe		150.932,00						
9. Weksle protestowane								
a) pochodzące z dysk. i pożycz. weksl.	307.901,26	445.938,26						
b) pochodzące z innych kredytów	138.037,00							
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:								
a) zabezp. papierami wartościowymi	2.530,00							
b) zabezpieczone hipoteką	419.940,37	1.322.527,17						
c) zabezpieczone innymi wartościami	900.056,80							
11. Pożyczki terminowe na zastaw								
a) papierów wartości. i książ. oszczędn.	10.653,81	132.184,12						
b) innych wartości	121.530,31							
c) pożyczki zakładu zastawniczego								
12. Pożyczki na skrypty dłużne		173.645,00						
13. Pożyczki hipoteczne		250.449,61						
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego		42.092,35						
15. Odsetki zaległe		255.324,35						
16. Nieruchomości		84.623,13						
17. Ruchomości		12.019,54						
18. Różne		163.917,96						
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		4.715,94						
20. Straty:								
a) z lat ubiegłych								
b) za rok sprawozdawczy	14.180,27	14.180,27						
Razem		3.478.940,63						
21. Depozyty		1.091.511,74						
22. Udzielone gwarancje								
23. Inkaso		160.339,05						
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego								
25. Pokrycia Funduszu Emerytalnego								
Ogółem		4.730.791,42						4.730.791,42

1) W tem papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł. 33.816,—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

Zyski.

	Zł.		Zł.	
	Zł.	Zł.	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane				
a) od wkładów oszczędnościowych	65.908,52			
b) od rachunków bieżących	10.027,24			
c) od redyskonta weksli	10.630,09			
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	52.391,98	140.825,22		
e) różne inne	1.867,39			
2. Prowizje wypłacone		1.282,03		
3. Koszty administracyjne				
a) wydatki osobowe	72.494,60			
b) świadczenia socjalne	6.062,54			
c) wydatki rzeczowe	36.722,59	115.279,73		
4. Podatki i opłaty skarbowe		337,80		
5. Amortyzacja				
a) nieruchomości	500,00	2.493,40		
b) ruchomości	1.993,40			
6. Odpisy na dłużników		46.802,80		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych				
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych				
9. Różne		3.000,00		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego				
11. Nadwyżka				
Razem		310.020,98		
1. Odsetki pobrane i dopisane				
a) od weksli	66.843,07			
b) od rachunków bieżących	124.277,81			
c) od pożyczek terminowych na zastaw	8.709,16			
d) od pożyczek na skrypty dłużne	5.909,40			
e) od pożyczek i wierzycielności hipoteczn.	13.942,67			
f) od papierów wartościowych	20.372,50			
g) od K. K. O. i Banków	1.227,63			
h) różne inne	17.697,35	258.979,59		
2. Prowizje pobrane		33.079,94		
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych				
4. Różnice kursowe na papierach wartości.		1.054,62		
5. Dochód netto z nieruchomości		1.885,55		
6. Odzyskane straty		841,01		
7. Opłaty na koszty administracji				
8. Różne dochody				
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych				
10. Strata		14.180,27		
Razem		310.020,98		

Komisja Rewizyjna:

- (—) Lepecki
- (—) J. Zygmanski
- (—) St. Wylęzek

Buchalter:

- (—) J. Łabędź

Dyrekcja Kasy:

- (—) R. Rogójski
- (—) T. Kruczyński
- (—) M. Kępiński
- (—) W. Szenk
- (—) J. Bączkowski

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KONECKIEGO W KOŃSKICH.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.		W tem w wal. obcej Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji				1. Kapitał zakładowy		75.000,00	
a) gotowizna	19.133,69			2. Fundusz zasobowy		4.068,04	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.	12.469,78			3. Fundusze specjalne			
c) pozostałość w Bankach Państwo- wych i Komunalnych	2.584,50			a)			
d) pozostałość w innych K. K. O.			34.187,97	b)			79.068,04
e) boni inwestycyjne				4. Fundusz wyrównawczy			
2. Kupony				5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji pań- stwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *)			
4. Papiery wartościowe				a) bezterminowe (6 kont)	5.223,02		
a) bilety skarbowe		25.464,00		b) terminowe (4 kont)	257.986,19		263.209,21
b) papiery państwowe				7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
c) listy zastawne i obligacje				a) bezterminowe (1210 kont)	52.919,91		
d) obligacje związków komunalnych		7.420,00	32.884,00	b) terminowe do 3 mies. (29 kont)	17.028,49		
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych				c) terminowe ponad 3 mies. i warun- kowe (120 kont)	78.916,99		148.865,39
5. Banki i K. K. O. Loro				8. Rachunki bieżące:			
6. Banki i K. K. O. Nostro				a) instytucji państw., samorząd. i in- nych prawno-publ. (16 kont)	50.558,87		
7. Weksle zdyskontowane			192.364,95	b) osób fizycz. i prawno-pryw. (20 k.)	7.563,07		58.121,94
8. Pożyczki wekslowe (2258 kont)				9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			248,00
9. Weksle protestowane			58.001,81	10. Zobowiązania inkasowe			
a) poch. z dysk. i poz. weksl. (607 k.)	58.001,81			11. Redyskonto weksli		18.932,00	
b) pochodzące z innych kredytów			58.001,81	a) w Banku Polskim			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu				b) w Bankach państwowych		10.000,00	
a) zabezp. papierami wart.* (... kont).				c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			28.932,00
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			57.084,22	d) w innych instytucjach kredytowych.			59.314,00
c) zabezp. innymi wartościami (8 kont)				12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
11. Pożyczki terminowe na zastaw		35.030,47		13. Zastaw papierów wartościowych			
a) papierów wartościowych i książe- czek oszczędności (496 kont)		3.413,00	38.443,47	14. Kredyty udzielone Kasie			
b) innych wartości (25 kont)				a) przez Bank Polski			
c) pożyczki zakładu zast.* (... kont).				b) przez Banki Państwowe	4.000,00		
12. Pożyczki na skrypty dłużne			30.625,00	c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			4.000,00
13. Pożyczki hipoteczne (16 kont)				d) przez inne instytucje			
14. Należności z tyt. układów konwersyj- nych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (452 kont)			185.642,10	15. Banki i K. K. O. Loro			
15. Odsetki zaległe		6.999,36		16. Banki i K. K. O. Nostro			56,16
16. Nieruchomości				17. Przekazy na Kasę			
17. Ruchomości		5.364,41		18. Zobowiązania hipoteczne			11.693,44
18. Różne		15.700,85		19. Różne			3.745,94
19. Sumy przechodnie (rozliczenia między- okresowe)		1.428,11		20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokres.)			
20. Straty:				21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych				a) z lat ubiegłych			1.472,13
b) za rok sprawozdawczy				b) za rok sprawozdawczy			
Razem			658.726,25	Razem			658.727,25
21. Depozyty		125.230,86		22. Różni za depozyty			125.230,86
22. Udzielone gwarancje		15,00		23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			15,00
23. Inkaso		19.190,29		24. Różni za inkaso			19.190,29
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego		122.959,00		25. Bank Akceptacyjny			122.959,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			926.121,40	Ogółem			926.121,40

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 R.

Straty.

Zyski.

	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane			1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	23.494,31		a) od wekeli	38.464,33	
b) od rachunków bieżących	2.270,81		b) od rachunków bieżących	6.500,17	
c) od redyskonta weksli	3.504,09		c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.964,75	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	4.145,42		d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) różne inne	530,94	33.945,57	e) od pożyczek i wierzycelności hipoteczn.	2.141,66	
2. Provizje wypłacone			f) od papierów wartościowych	1.526,00	
3. Koszty administracyjne			g) od K. K. O. i Banków		
a) wydatki osobowe	19.296,70		h) różne inne	1.293,99	51.890,90
b) świadczenia socjalne	1.600,72		2. Provizje pobrane		1.183,34
c) wydatki rzeczowe	9.990,69	30.888,11	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Podatki i opłaty skarbowe		95,35	4. Różnice kursowe na papierach wartości.		
5. Amortyzacja			5. Dochód netto z nieruchomości		2.485,28
a) nieruchomości		596,04	6. Odzyskane straty		13.478,32
b) ruchomości		1.639,12	7. Opłaty na koszty administracji		500,00
6. Odpisy na dłużnikach			8. Różne dochody		
7. Różnice kursowe na rachunkach i walutach obcych			9. Odpis z funduszu wyrównawczego na po- krycie strat kursowych		
8. Różnice kursowe na papierach wartoś- ciowych		901,52	10. Strata		
9. Różne			Razem		69.537,84
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		1472,13			
11. Nadwyżka					
Razem		69.537,84			

Zgodnie z § 9 obowiązującej instrukcji bilansowej podpisali:

Buchalter: (—) Szymańska Zofja

Dyrekcja:

Dyrektor: (—) Ziemiński Wacław

Zast. Dyrektora: (—) Szymańska Zofja

Członek Zarządu: (—) Gzel Wacław

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący Kom. Rew.: (—) Sokalski Mieczysław

Członkowie: (—) Michalewski Stefan

(—) Łącki Janusz

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 R.
KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RÓWIEŃSKIEGO W RÓWNEM.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.		W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:				1. Kapitał zakładowy		155.000,00	
a) gotowizna		15.583,68		2. Fundusz zasobowy		70.000,00	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		15.983,62		3. Fundusze specjalne:			
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		82.900,00		a) kapitał na pop. budown. ogniotrw.		30.000,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			114.467,30	b) kapitał na organ. spółdz. mleczar.		2.500,00	257.500,00
e) bony inwestycyjne				4. Fundusz wyrównawczy			
2. Kupony				5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawnie publicznych			
4. Papiery wartościowe				a) bezterminowe (4 kont)		745,00	
a) bilety skarbowe				b) terminowe (1 kont)		38.923,80	39.668,80
b) papiery państwowe		9.836,75		7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawnie - prywatnych			
c) listy zastawne i obligacje				a) bezterminowe (4887 kont)		152.573,34	
d) obligacje Związków Komunalnych				b) terminowe do 3 mies. (37 kont)		123.367,87	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		8.507,50	18.344,25	c) terminowe ponad 3 - miesiące i warunkowe (40 kont)		38.087,99	314.029,20
5. Banki i K. K. O. „Loro“				8. Rachunki bieżące *) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
6. Banki i K. K. O. „Nostro“				a) instytucji państw., samorząd. i innych prawnie publicznych (26 kont)		169.035,93	
7. Weksele zdyskontowane (339 kont)		89.956,53	633.131,00	b) osób fizycznych i prawnie - prywatnych (30 kont)		36.033,10	205.069,03
8. Pożyczki wekslowe (4894 kont)				9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
9. Wekale protestowane				10. Zobowiązania inkasowe			
a) pochodzące z dysk. i poź. wekslowych (499 kont)		105.781,09	105.781,09	11. Redyskonto weksli:			
b) pochodzące z innych kredytów				a) w Banku Polskim		77.879,00	
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:				b) w Bankach Państwowych		39.518,54	
a) zabezp. papierami wart. (... kont)				c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			117.397,54
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)		11.667,00	11.667,00	d) w innych instytucjach kredytowych.			
c) zabezpiecz. innymi wart. (1 kont)				12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:				13. Zastaw papierów wartościowych			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędnościowych (98 kont)		15.002,90	15.002,90	14. Kredyty udzielone Kasie:			
b) innych wartości* (... kont)				a) przez Bank Polski			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)				b) przez Banki Państwowe		317.333,00	
12. Pożyczki na skrypty dłużne				c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			317.333,00
13. Pożyczki hipoteczne (3 konta)			20.925,00	d) przez inne instytucje			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (655 kont)			246.724,50	15. Banki i K. K. O. „Loro“			19.000,00
15. Odsetki zaległe		1.397,40		16. Banki i K. K. O. „Nostro“			
16. Nieruchomości		84.768,07		17. Przekazy na Kasę			
17. Ruchomości		6.664,75		18. Zobowiązania hipoteczne			69.594,17
18. Różne		18.646,47		19. Różne			17.384,52
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)				20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
20. Straty:				21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych				a) z lat ubiegłych		10.500,00	10.500,00
b) za rok sprawozdawczy				b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.367.476,26	Razem			1.367.476,26
21. Depozyty			157.536,36	22. Różni za depozyty			157.536,36
22. Udzielone gwarancje				23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
23. Inkaso			197.774,83	24. Różni za inkaso			197.774,83
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				25. Bank Akceptacyjny			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.722.787,45	Ogółem			1.722.787,45

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

Zyski.

	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:			1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	15.113,26		a) od wekeli	95.460,86	
b) od rachunków bieżących	5.143,93		b) od rachunków bieżących	1.488,65	
c) od redyskonta weksli	11.507,78		c) od pożyczek terminowych na zastaw	712,90	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie			d) od pożyczek na skrypty dłużne	2.279,15	
e) różne inne	18.797,68	50.562,65	e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	255,50	
2. Prowizje wypłacone			f) od papierów wartościowych		
3. Koszty administracyjne:			g) od K. K. O. i Banków		
a) wydatki osobowe	46.589,00		h) różne inne	5.662,00	105.859,06
b) świadczenia socjalne	3.503,71		2. Prowizje pobrane		29.137,43
c) wydatki rzeczowe	12.730,42	62.823,13	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Podatki i opłaty skarbowe			4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Amortyzacja:			5. Dochód netto z nieruchomości		15.659,97
a) nieruchomości			6. Odzyskane straty		
b) ruchomości	1.495,25	1.495,25	7. Opłaty na koszty administracji		
6. Odpisy na dłużników		21.557,88	8. Różne dochody		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych			9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych			10. Strata		
9. Różne		3.717,55			
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		10.500,00			
11. Nadwyżka					
Razem		150.656,46	Razem		150.656,46

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący (—) Olgierd Wirpsza
Członkowie:

- (—) Karol Szałaśny
- (—) Rafał Kloss
- (—) Włodzimierz Gwoździew
- (—) Filip Iwanczuk

Dyrekcja: Dyrektor Zarządzający (—) Feliks Turczyński

Zastępca Dyrektora Zarządzającego:

Buchalter (—) Leon Korolko

Członek Zarządu (—) Jakób Byczkowski

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 R.
KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BRASŁAWSKIEGO W BRASŁAWIU

Stan czynny.

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.		W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji				1. Kapitał zakładowy			100.000,00
a) gotowizna		4.026,01		2. Fundusz zasobowy			35.889,91
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6.278,52		3. Fundusze specjalne			
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		67,00		a) na wątpliwych dłużników		29.000,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			10.371,53	b)			29.000,00
e) bony inwestycyjne				4. Fundusz wyrównawczy			890 61
2. Kupony			3.131,15	5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych (prawno - publicznych *)			
4. Papiery wartościowe				a) bezterminowe (.... kont)			
a) bilety skarbowe		7.934,80		b) terminowe do 3-ch mies. (.... kont)			
b) papiery państwowe		832,50		c) terminowe ponad 3-miesiące i warunkowe (.... kont)			
c) listy zastawne i obligacje				7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *)			
d) obligacje związków komunalnych			3.097,50	a) bezterminowe (331 kont)		290.889,26	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych				b) terminowe do 3-ch mies. (.... kont)			
5. Banki i K. K. O. Loro				c) terminowe ponad 3-miesiące i warunkowe (.... kont)			290.889,26
6. Banki i K. K. O. Nostro			830,00	8. Rachunki bież.* (czek, przekaz. i t. p.)			
7. Weksle zdyskontowane (3 kont)				a) instytucji państw., samorząd. i innych prawno-publ. (2 kont)		362,00	
9. Pożyczki wekslowe (745 kont)		529.167,50		b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (47 kont)		46.883,66	47.245,66
9. Weksle protestowane				9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
a) poch. z dysk. i poz. weksl. (220 k.)		134.606,59	663.774,08	10. Zobowiązania inkasowe			
b) poch. z innych kredytów (.... kont)				11. Redyskonto weksli			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu				a) w Banku Polskim		11.510,00	
a) zabezpieczone papierami wartościowymi* (kont)				b) w Bankach Państwowych		1.800,00	
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)				c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		29.154,00	
c) zabezp. innemi wart. (.... kont)				d) w innych instytucjach kredytowych.			42.464,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw				12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (.... kont)				13. Zastaw papierów wartościowych			
b) innych wartości				14. Kredyty udzielone Kasie			
c) pożyczki zakładu zastawniczego				a) przez Bank Polski			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)				b) przez Banki Państwowe		403.262,20	
13. Pożyczki hipoteczne				c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akcept. (388 kont)			238.442,52	d) przez inne instytucje			403.262,20
15. Odsetki zaległe				15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Nieruchomości		7.370,53		16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Ruchomości		7.819,55		17. Przekazy na Kasę			
18. Różne		22.936,69		18. Zobowiązania hipoteczne			16.564,43
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		2.093,66		19. Różne			838,97
20. Straty:				20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
a) z lat ubiegłych				21. Nadwyżki:			
b) za rok sprawozdawczy				a) z lat ubiegłych			1.589,87
				b) za rok sprawozdawczy			
Razem			968.634,91	Razem			968.634,91
21. Depozyty			26.563,00	22. Różni za depozyty			26.563,00
22. Udzielono gwarancje				23. Zobowiązania z tytułu udzielon. gwar.			
23. Inkaso			10.586,23	24. Różni za inkaso			10.586,23
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				25. Bank Akceptacyjny			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.005.784,14	Ogółem			1.005.784,14

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1935 rok.

Straty.

Zyski.

	Zł.	Zł.		Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:			1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	10.882,07		a) od weksli	84.392,97	
b) od rachunków bieżących	1.184,70		b) od rachunków bieżących		
c) od redyskonta weksli	5.376,00		c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	25.243,83	46.336,33	d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) różne inne	3.649,73		e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
2. Prowizje wypłacone			f) od papierów wartościowych		
3. Koszty administracyjne:			g) od K. K. O. i Banków	76,34	
a) wydatki osobowe	20.142,40		h) różne inne		84.469,31
b) świadczenia socjalne	1.586,89		2. Prowizje pobrane		1.286,00
c) wydatki rzeczowe	8.578,56	30.307,85	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		1.996,06
4. Podatki i opłaty skarbowe			4. Różnice kursowe na papierach wartości.		49,73
5. Amortyzacja:			5. Dochód netto z nieruchomości		
a) nieruchomości	362,55	1.781,45	6. Odzyskane straty		
b) ruchomości	1.418,90		7. Opłaty na koszty administracji		
6. Rezerwa na wątpl. dłużn.		8.000,00	8. Różne dochody		417,75
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		5,35	9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		198,00	10. Strata		
9. Różne					
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		1.589,87			
11. Nadwyżka					
Razem		88.218,85	Razem		88.218,85

Buchalter (—) Wł. Zacharewicz
Zarząd Kasy: Naczelnik Zarządu (—) A. Jozanis
Zastępca Naczelnika Zarządu (—) B. Mackiewicz
Członek Zarządu (—) J. Szypillo
Dyrektor (—) Wł. Krajewski

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący (—) Wł. Fiedorowicz

Członkowie:
(—) P. Andrzejewski
(—) Z. Stomma

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI K. K. O.

miasta st. WARSZAWY

Traugutta 5 — Centrala,
Bielańska 8 — I Oddział,
Targowa 65 — II Oddział.

PRZYJMUJE:

- 1) wkłady oszczęd. od 1 zł.,
- 2) zlecenia giełdowe na kupno i sprzedaż papierów wartościowych,
- 3) weksle na inkaso.

Wkładów ponad 100.000.000 zł.

BEZPIECZEŃSTWO

TAJEMNICA :: :: :: KORZYŚĆ.

**Komunalna Kasa Oszczędności
powiatu Kostopolskiego w Kostopolu**

o g ł a s z a

KONKURS

na stanowisko Dyrektora Zarządzającego
K. K. O. pow. Kostopolskiego w Kostopolu

Wynagrodzenie miesięczne do 400 zł.

Kandydaci winni posiadać: 1) Obywatelstwo polskie, 2) nieskazitelną przeszłość, 3) fachowe wykształcenie, znajomość polityki oszczędnościowej i kredytowej, conajmniej 5-cio letnią praktyką w Kasach Oszczędności, w Związkach K. K. O., bądź praktyką bankową.

Zgłoszenia wraz z życiorysem, odpisami świadectw i powołaniem się na referencję wiarygodnych osób — należy składać na ręce Przewodniczącego Rady K. K. O. pow. Kostopolskiego w Kostopolu.

Termin zgłoszeń upływa z dniem 25 lipca 1936 r.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Przewodniczący Rady Komunalnej Kasy Oszczędności
Starosta Powiatowy (—) *K. Sierakowski.*

K A Ż D A KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

powinna ogłosić w dwutygodniku

„OSZCZĘDNOŚĆ”

swój bilans netto.

Zgłoszenia prosimy nadsyłać do

SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU
WYDAWNICZEGO

WARSZAWA, UL. MIODOWA Nr. 6.

**Przewodniczący Rady Komunalnej Kasy
Oszczędności powiatu Pińczowskiego
w Pińczowie**

o g ł a s z a

KONKURS

na stanowisko Dyrektora zarządzającego
Kasą.

Od kandydata wymagane są:

a) kwalifikacje przewidziane w art. 10 rozporządzenia Prezydenta R. P., z dnia 24. X. 1934 r. o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 95 poz. 860), b) obywatelstwo polskie i c) referencje wiarygodnych osób. Posada do objęcia od dnia 1 września 1936 r.

Uposażenie w/g umowy.

Podania z życiorysem, własnoręcznie napisanym, oraz odpisami świadectw i wymienionymi załącznikami należy przesyłać na ręce Przewodniczącego Rady K. K. O. (Wydział Powiatowy w Pińczowie) do dnia 1 sierpnia 1936 r.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Przewodniczący Rady K. K. O.

w. z. *St. Czekał.*